

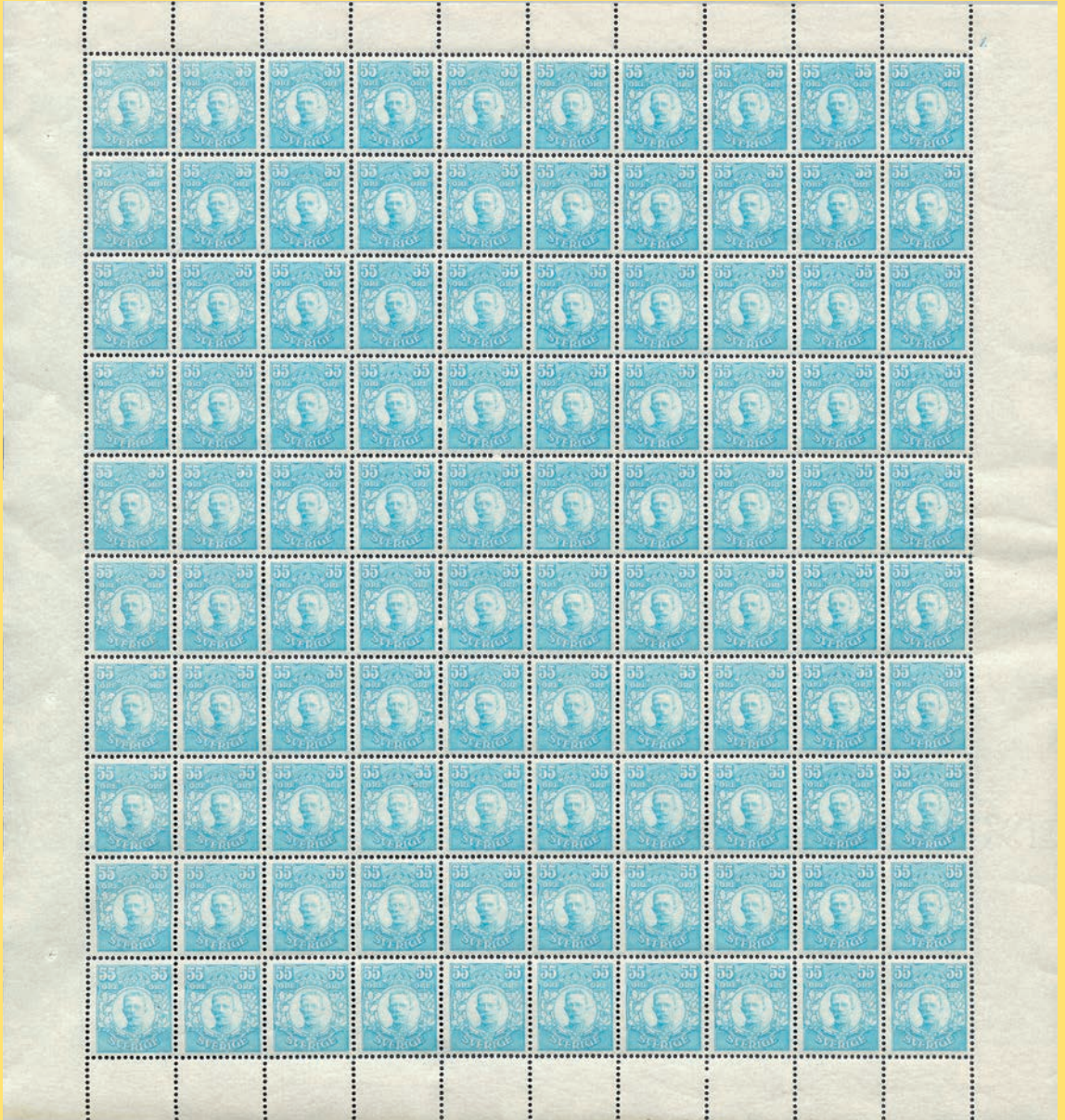

filatelisten

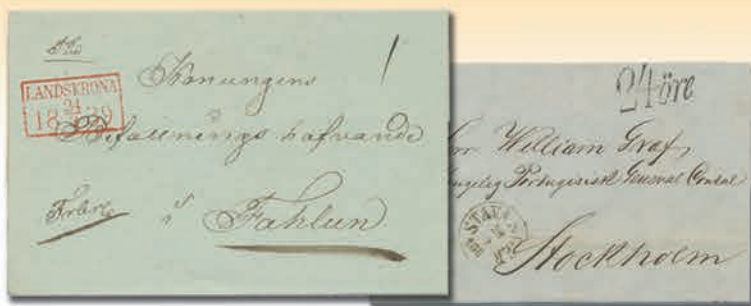
SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Årgång 112

Nr 2 2011

Sverige är fantastiskt!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

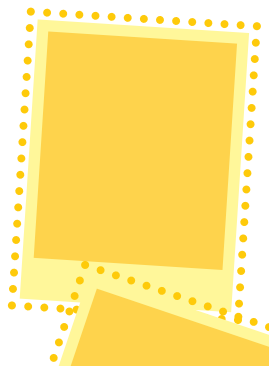

Auktion 25-26 mars

Se även annons på tidningens baksida.

www.postiljonen.com

Box 537 • 201 25 Malmö
Tel. 040-25 88 50 • Fax. 040-25 88 59
stampauctions@postiljonen.se

Nya 12 kronors frimärken i mars

Spännande bitar av Sverige

Anrika bruksmiljöer. Köp souvenirarket Mackmyra bruk med fyra frimärken.

Souvenirark: 53,00 kr

Hållbar utveckling av miljön, skogen. Rullfrimärke.

EUROPA 2011 – Skog,
två motiv: 24 kr

Köp Signerat cylinder-
avdrag Fossiler.
Begränsad upplaga på
1.500 ex för 199 kronor.

NYHET!
VÄLGÖRENHETS-
FRIMÄRKE

1 krona för varje frimärke till
Rädda barnen. Ett häfte med
10 självhäftande frimärken
inrikes brev: 70,00 kr

Köp frimärken i vår butik på www.posten.se/frim eller ring
vår kundservice på **telefon 020-788 788**. Kundservice har
telefontid måndag-torsdag 9.00-16.30 samt fredag 9.00-15.00.

www.posten.se

filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Adress:

Teknikringen 1A
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-52 77 92

Internet & E-post:

www.sff.nu
redaktion@sff.nu

Redaktör: Ulf Nilsson

Ansvarig utgivare:

Bengt-Göran Österdahl

Utgivningsplan 2011:

Vår: vecka; 5, 10, 15, 20

Höst: vecka; 35, 40, 45, 50

Annon priser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/6 sida.....	900:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannonser.....	50:-

**Annon sbokning
till nästa nummer
senast 23 mars!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2011 med 8 nummer.
Prenumeration: 490:-/år

ISSN 1100-0198

Redaktörsrutan

Nu har ytterligare ett nummer av Filatelisten nått dig, det fjärde i ordningen med mig som redaktör. Och min målsättning är att du som läsare, oavsett om du är nybörjare eller ser dig som expert, alltid ska finna något av intresse.

Förutom all respons från medlemmar via telefon, brev och mejl, har jag under januari och februari varit inbjuden till förningarna i Nässjö och Eksjö för att diskutera innehållet i Filatelisten. De flesta av de synpunkter och önskemål som framfördes överensstämmer glädjande nog med mina egna tankar på hur tidskriften ska utvecklas vidare.

Rom byggdes dock inte på en dag, som en medlem uttryckte det. Arbetet har hittills i första hand koncentrerats på att få struktur på tidskriften med ett varierat innehåll. Nu känns det naturligt att gå vidare med förstasidan, vilken flera medlemmar har riktat kritik mot. I och med det utlyser vi nu en layouttävling, där de tre bästa förslagen belönas med bra frimärkspriser.

Ett par grundförutsättningar är att förbundets färger är gult och blått, samt att styrelsen nyligen tog beslut på att upplåta en fjärdedel av sidans nedersta del som annonsplats. I övrigt är det fritt fram för kreativa förslag. Senast 30 april vill jag ha ditt eventuella bidrag.

Ulf Nilsson

Ur innehållet:

Ordföranden har ordet.....	6	Nya frimärksutgåvor från Norden...	28
Styrelsen informerar.....	9	All världens frimärksländer.....	34
Noterat av Börje Wallberg.....	10	Harry Wennberg.....	36
SFF lanserar Samlamera.....	11	Svenska bomber!.....	39
Ny kronjuvel i dansk filateli.....	12	Punkter javisst - men annor-	
En raritets återkomst?.....	12	lunda på O II K.....	40
Klubbat på auktion.....	14	Den nya tidens frimärkshandlare....	41
Interpostals - Egyptens runda		Boerkriget.....	42
francotecken, del I.....	16	Genmälen om 55 öre Medaljong....	44
Mysteriet med Seltjärn och om-		Frågor & svar.....	46
vända påtryck, del II.....	20	Föreningsnytt.....	47
Filatelistens samlarskola.....	22	Firardags.....	49
Svenska bandfrimärken 1920 -		Samlarannonser.....	51
1936. Del 3: Tecken på märkena....	24	Sammanträden.....	54
Frimärks-SM vid Skivaryd.....	27	Kalendarium.....	58

Förbundskansli:

Kansli: Per Bunnstad, Therese Fornstål
Besöksadr.: Stationsgatan 3, 3 vån
Postadress: Box 91, 568 22 Skillingaryd
Telefon: 0370-705 66 (Öppet: Som regel 08.30-12.30)
E-post: Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
E-post: Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu Plusgiro: 198903-7 Bankgiro: 568-1580

Sveriges Filatelist-Förbund

Box 91
568 22 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Förbundsledning

Ordförande:
Bengt-Göran Österdahl
Lagundavägen 7, 740 82 Örsundsbro
bgos@telia.com

Vice Ordförande:
Vivi-Ann Rangfors
Sjögången 15F, 271 52 Ystad
viviann.rangfors@telia.com

Christer Mårtensson
Rönnvägen 1, 247 60 Veberöd

Ivan Forsgren
Aldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Hans-Uno Hansson
Parkgatan 25 lgh 74, 434 50 Kungsbacka

Per-Johan Weidolf (suppleant)
Barrikadvägen 2, 352 61 Växjö

Leif Ledmyr (suppleant)
Jägerstigen 71, 181 46 Lidingö

Revisorer:
Boris Preijde
Bråmhultsv. 56, 504 55 Borås

Kjell Olsson (suppleant)
Nypongatan 6, 742 35 Osthammar

Valberedning:
Gösta Karlsson (sammanställare)
Tullportagatan 1, 532 30 Skara

Riksföreningarna
Svenska Motivsammlare SMS:
Jonas Hällström
Skolgatan 10, 541 31 Skövde
Tel: 076-819 72 02
j.hallstrom@telia.com
www.svenskamotivsammlare.se

Bältespännarna:
Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra

SSPD - Sällskapet för svensk
posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmv. 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Sveriges Militärpostsällskap:
Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1 8tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Islandssamlarna:
Tomas Olsson
Multrägatan 50 nb, 162 55 Vällingby
www.islandssamlarna.se

Sveriges Variantsamlare:
Leif Jönsson
Kronetorpsgatan 52B 3tr, 212 26 Malmö

Hembygdofilatelisterna:
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdofilatelisterna/>

Rysslands-Samlarna:
Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Ordföranden har ordet

Många föreningar drabbas idag av att färre medlemmar kommer till mötena, och att de till och med lämnar föreningen. Här kan förbundets "Föreningshäfte" vara till stor hjälp och inspiration för ett nytänkande inom vår hobby. Häftet bygger på ett danskt koncept, och förbundsstyrelsen hoppas att häftet kan vara till nytta i föreningarnas arbete med att utveckla det svenska frimärkssamlandet.

Vi måste anstränga oss hårt för att få nya och samtidigt behålla våra medlemmar. En stor utmaning är att organisera intressanta möten. Häftet behandlar främst mötesverksamheten i föreningen. Här finns många utmärkta förslag på ett flertal olika slags aktiviteter

Förbundet har två olika utbildningspaket att erbjuda föreningarna. Dels en grundläggande utbildning som vänder sig till nybörjare - Filatelistisk grundskola - som är baserad på Lars Löwenbergs bok "Det är roligt att Samla Frimärken", som kan användas för en studiecirkel i föreningen eller för självstudier. Dels - Filatelistisk högskola - som ska ge deltagarna fördjupade kunskaper i hur man bland annat bygger upp samlingar inom olika delar av filatelin, främst för eget bruk, men även för utställningsverksamhet.

Högskolan ska bygga på kvalitet mer än kvantitet. Förbundet kan ge stöd för att genomföra dessa två utbildningar.

En viktig aktivitet vid mötena är någon typ av föredrag. Kom ihåg att variera föredragen så att det finns något för den vanliga fri-

märkssamlaren, och till de som är mer erfarna.

Förbundet har en förteckning med föredragshållare som är villiga att hålla föredrag om ett eller flera olika teman. Föreningen kan även kontakta någon av förbundets utställare. De flesta utställare är ofta villiga att berätta om sitt exponat.

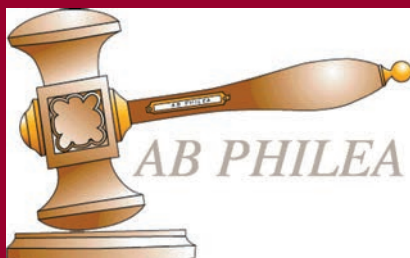
Förbundet har ett stort antal diaserier som kan användas till föredrag. Varje diabild har en bra beskrivning, så att även den som inte är expert på området kan hålla ett intressant föredrag. På kansliet håller man på att scanna diaserien för att sedan lägga ut den på förbundets nya hemsida.

Genom miniföredrag är det möjligt att aktivera föreningens medlemmar att visa upp något intressant för övriga medlemmar. Miniföredragen ska vara korta och informella så att alla vågar framträda.

Lycka till med att utveckla frimärkssamlandet!

Örsundsbro i februari 2011
Bengt-Göran Österdahl

Välkommen som inlämnare till våra auktioner i Stockholm!

- Internationell auktion (294) 30 mars
- Kvalitetsauktion (295) 14 maj
- Internationell auktion (296) 15 juni
- Internationell auktion (297) 24 augusti

Kommer på kvalitetsauktionen i maj:

Intressant samling hela världen med mycket bra innehåll

Lämna in dina kvalitetsobjekt till oss. Tack vare vårt mycket stora kundregister och vår stora satsning på Internet, när vi utan tvekan **FLEST KÖPSTARKA KUNDER** i Sverige.
Och antalet kunder ÖKAR internationellt!

Detta ger resultat!

AB PHILEA

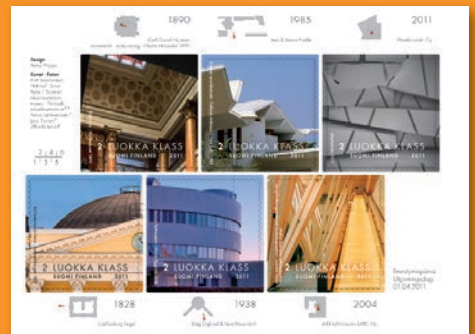
Svartengatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
E-post: mail@philea.se

Kontor i Stockholm,
Göteborg, Kalmar och
Skara.

www.philea.se

Suomi – Finland

Postkort Nordia 2011

Nordia 2011, 1-3 april, Jyväskylä, Finland

Itella Posten Ab, Frimärkscentralen
 PB 2, FI-00011 ITELLA, Finland
 E-post: stamps@posti.fi
 Fax +358 204 51 5580
 www.posti.fi/goshopping

Styrelsen informerar

Ni som brukar följa med vad som händer inom Förbundet via Internet, har ju sett, att vår hemsida har fått ett nytt ansikte.

Den är fortfarande under utveckling, men det är många som redan nu har uttryckt sin uppskattning. Inom kort kommer den tidigare omtalade köpa-sälja-byta-funktionen också att knytas till den, och då kan Du som medlem där presentera objekt, som Du vill avyttra på ett eller annat sätt, men naturligtvis även kanske hitta objekt, som Du saknar i Din samling.

Det blir ingen auktions-sajt utan mera ett alternativ till tidningens småannonser och i viss mån även till cirkulationshäftena, där Du kan nå en bredare målgrupp, eftersom även icke-medlemmar kommer att kunna kontakta Dig för att göra upp om en affär. Däremot måste Du vara medlem för att få annonsera där. Du som vill veta mera redan nu, kan kontakta Per Bunnstad på vårt kansli.

Ni har också via vår hemsida kunnat följa diskus-

sionerna, som uppstod i samband med samarbets-samtalen med UK. Deras arbete för 2011 kommer att fortsätta som planerat. Jan Berg kommer även i fortsättningen att vara vår representant i UK:s styrelse. Det är naturligtvis angeläget för Förbundet att våra duktiga och framgångsrika utställare även fortsättningsvis skall känna, att de får "sin del av kakan".

Vi vill även passa på tillfället att gratulera deltagarna på INDIPEX 2011 för de fina framgångarna!

Vårt nästa fysiska styrelsemöte har vi i slutet på mars. Under tiden jobbar vi vidare med "de vanliga frågorna". Närmast på tur står ett möte med Posten Frimärken, där vår arbetsgrupp bland annat skall diskutera utformningen av Frimärkets Dag i framtiden.

Medan snön och kylan behåller sitt grepp om Sverige, jobbar vi för en islossning inom filatelin!

Styrelsen

ESLÖVIA 2011
1-2 oktober

ESLÖVS FRIMÄRKS- & VYKORTSKLUBB

ESLÖVIA 2011

BOKA REDAN NU!

**Ditt besök på södra Sveriges största
Frimärks- & Vykortsutställning samt
Handlarmässa detta år!**

ESLÖVIA 2011
1-2 oktober

ESLÖVS FRIMÄRKS- & VYKORTSKLUBB

**Eslövs Medborgarhus,
nyss fyllda 50 år,
är platsen för den stora
frimärksfesten.**

**Eslövs Medborgarhus,
nyss fyllda 50 år,
är platsen för den stora
frimärksfesten.**

Utställningen är en regional utställning godkänd av Sveriges Filatelist-Förbund (SFF).
Vill du visa upp din samling? Bra!
Då tar du kontakt med Valter Skenhall som har kontakten med alla utställare (kallas utställningskommisarie):
Vindvägen 3, 24538 Staffanstorp. Tel.: 046-254969, 0706-254969. E-post: skenhall@telia.com

Don Camilo Cela igen!

För över tio år sedan i december år 2000 skrev jag i den här spalten om mitt möte med Nobelpristagaren i litteratur 1989 Camilo Cela och hans hustru på den celebra middagen hos den spanske storfilatelisten José Alberto Barreras i Madrid den 13 oktober 2000.

Foto: A Diaz

Jag hoppas att du har kvar det numret av SFT/Filatelisten. Det har nämligen kommit fram mera av filatelistiskt intresse kring Cela och hans gröna portofrihetsstämpel sedan dess.

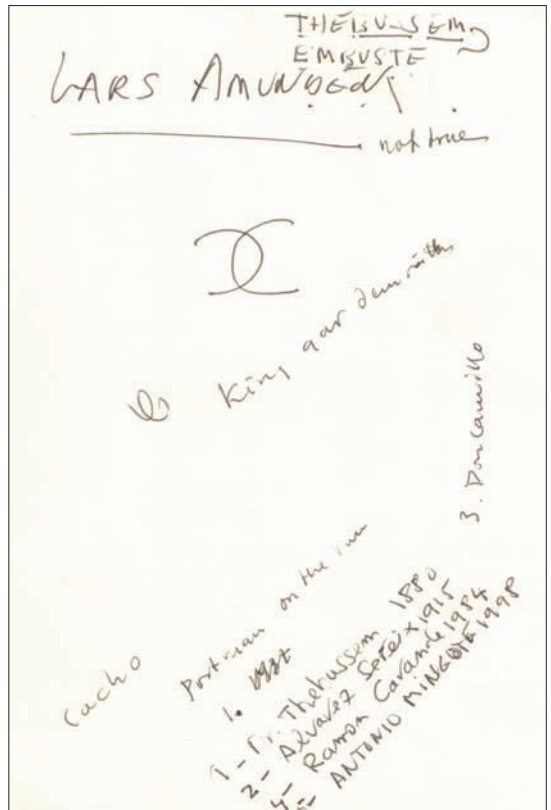
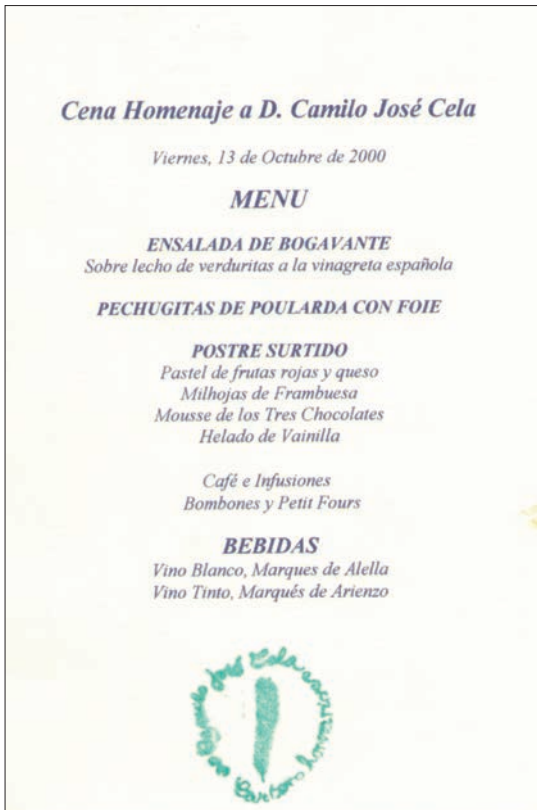
Cela avled vid 85 års ålder den 17 januari 2002 drygt ett år efter den minnesrika middagen den 13 oktober

2000. Den svenske akademiledamoten professor Knut Ahnlund skrev redan dagen därpå, fredagen den 18 januari 2002, en intressant understreckare i Svenska Dagbladet där Celas liv och litterära insatser redovisades. Spanske kungens beviljade totala portofrihet och den gröna stämpeln nämner inte Ahnlund med ett ord!

Matsedeln från middagen med Celas gröna portofrihetsstämpel, som jag visar här igen, hade jag då slarvigt nog bara studerat på framsidan. Men nu skall jag också visa baksidan! Där har mina intressanta spanska bordsgrannar gjort några lika intressanta anteckningar.

Först namnet Lars Amundsen, den mycket äldre världsberömda norske storsamlaren. Namnet är understruket och sedan står det "not true". Det gällde om jag minns rätt ett tidigare innehav av några spanska rariteter som nu fanns i Barreras samlingar. En av bordsgrannarna var nämligen en av Barreras mycket nära förtrogne anskaffare!

Fem spanjorer hade under årens lopp beviljats full portofrihet av den spanske kungen. Vilka? Med gemensamma krafter plitade mina spanska bordsgrannar ner listan på baksidan: 1. Dr Thebussem

1880. 2. Alvarez Sereix 1915. 3. Don Camillo. 4. Ramon Carande 1984. 5. Antonio Mingote 1998.

Där finns nog vissa tveksamheter! Fick Cela verkligen portofriheten innan han fick Nobelpriset 1989? Är namnen rätt stavade och står de i rätt ordning? Middagen med rikligt vinintag var ju långt framskriden!

Nästan tio år senare den 16 mars 2010 fanns i tidningen igen en blänkare om Camilo Cela. Frågan gällde vad som krävs för att bli en verklig litterär klassiker. Man berättade hur hårt Cela hade arbetat för att uppnå den statusen. Han bevarade, numrerade och katalogiserade alla manus och alla

inkommande och utgående brev i sitt stora arkiv.

Det enda originalmanuset som saknades var till hans debutroman Pascual Duarte från 1942. Då skrev han bara för hand ett nytt manus baserat på den tryckta boken. Därigenom blev han faktiskt sin egen förfalskare!!

Cela har verkligen blivit en litterär klassiker, hans kungliga totala portofrihet varade i elva år men hans gröna vackra portofrihetsstämplar kommer att finnas kvar för alltid i vår samlarvärld!

Börje Wallberg

SFF lanserar Samlamera

Sveriges Filatelist-Förbund har i dagarna lanserat en helt ny samlarsajt där du som medlem kan sälja sina objekt helt utan någon kostnad.

Är du dessutom trött på alla säljavgifter som många aktörer tar ut vid en affär kan du utan några kostnader börja använda denna nya sälj- bytes- och köpsajt. Det enda villkoret är att du är medlem i Sveriges Filatelist-Förbund. Nya medlemmar kan ansluta sig för en rabatterad årsavgift – för närvarande 200 kr.

Formulär

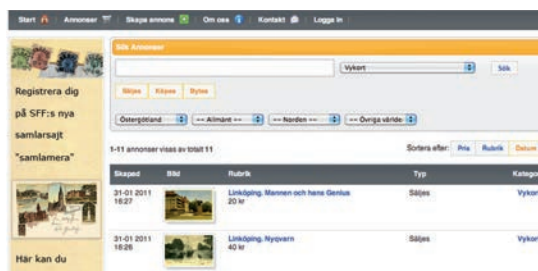
Denna sajt är helt ny varför det ännu inte finns så många objekt inlagda. Det är bara att börja och lägga in objekt. Först ska du bara fylla i ett formulär, som ligger på sajten, www.sff.nu/samlamera/ med ditt medlemsnummer och adressinformation. Är du inte medlem markerar du detta i en speciell ruta. Inom någon dag får du en bekräftelse från SFF och ditt lösenord.

Enklare kan det inte bli

Det är mycket enkelt att lägga in objekt. Sajten anpassar automatiskt din scannade bild eller kamerafoto till en storlek som passar för webben. Du lägger in objektet under den kategori som passar bäst och beskriver som brukligt objektet och sätter ett pris samt anger din e-postadress eller telefonnummer – så är allt klart för en affär. Enklare kan det inte bli. Under detta första år kan ett objekt få ligga ute i ett antal månader.

Ansvarar ej

Affären görs upp mellan säljare och köpare. Ej seriösa aktörer stängs av från sajten av SFF. För

Här finner du allt inom framför allt filateli, vykort och bilder. När du lägger in dina objekt ska du sätta en kortfattad text i rubriken, denna text blir sedan sökbar på sajten.

eventuella tvistemål mellan köpare och säljare ansvarar ej SFF.

Ledande sajten

Vi hoppas att detta ska bli den ledande köp- och säljsajten för alla samlare. Vi kommer att utveckla applikationen med mer finesser framöver, kanske det kommer att bli en funktion för auktioner i framtiden. Vi tar emot synpunkter på förändringar och förbättringar.

Mer information

I samarbete med Sveriges Filatelist-Förbund har denna nya samlarsajt tagits fram av Viktor Roos och Hans-Ove Aldenbrink, båda bosatta i Bankeryd.

För mer information kontakta Per Bunnstad på SFF-kansliet 0370-705 66, info@sff.nu, Hans-Ove Aldenbrink: 0705-38 47 72, 036-440 2002 eller Viktor Roos: 0702-49 79 21, 036-37 26 99.

Ny kronjuvel i dansk filateli

Ett hittills okänt fyrblock av Danmarks första utgåva presenterades måndagen den 21 februari på Post och Tele Museum i Köpenhamn.

1851 gav Danmark ut sin första frimärksutgåva, en 4 Rigsbank Skilling samt en 2 Rigsbank Skilling. Frimärkena tillverkades i dubbelark med 100 märken i varje karta och sedan klippte postmästarna ut de märken som såldes. Nu har pusselbitar av ett sådant ark med 2 RBS återförenats till ett ostämplat fyrblock.

Danmarks främste frimärksexpert fick år 2000 syn på ett tidigare okänt par av 2 Rigsbank Skilling på Postiljonens auktion, man insåg då att detta objekt skulle kunna passa ihop med två andra singelmärken som man tidigare visste matchade varandra. Paret såldes den gången till USA för 90 000 euro inklusive provision, men efter tio år och flera ägarbyten är nu alla tre enheterna återförenade. Allmänheten kommer få möjlighet att beskåda blocket som en av huvudattraktionerna på utställningen "100 Världsrariteter", MonacoPhil 2001.

Läs mer på vår hemsida www.sff.nu Hela historien presenteras i nummer 14 av *Fakes, Forgeries & Experts Journal* som utkommer i slutet av mars.

Fyrblocket är den största ostämplade enheten av 2 Rigsbank Skilling med de viktiga marginalerna intakta. Objektet har ett försäkringsvärde på fem miljoner danska kronor.

En raritets återkomst?

Vi svenskar brukar ju hävda att den gula treskillingen är världens dyrbaraste och mest sällsynta frimärke. Traditionellt är det dock ett annat märke som brukar beskrivas med dessa epitet.

Jag tänker på det frimärke med valören 1 cent som gavs ut av British Guiana år 1856. Idag känner vi bara till ett enda exemplar av denna raritet. Att treskillingen har lyckats passera encentaren i prisligan har en intressant förklaring.

Det unika brittiska kolonialmärket köptes för \$935 000 år 1980 av John duPont. År 1986 ställde han ut sin samling British Guiana på Ameripex i Chicago och belönades med International Grand Prix, utställningens förnämsta utmärkelse. Samlingen bevakades hela tiden av beväpnade väktare.

John Eleuthère du Pont tillhörde en familj som gjort sig extremt rik inom kemisk industri. Han var på många sätt excentrisk men det var nog ingen inom den filatelistiska världen som trodde att han skulle bli en mördare. John duPont avled den 9 december 2010 efter att ha suttit 13 år i fängelse för mordet på tvåbarnspappan och fristilsbrottaren Da-

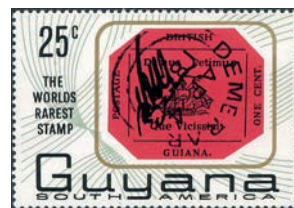
vid Schultz den 26 januari 1996. Att duPont uppenbarligen var mentalt störd i samband med dådet ändrade inte på straffet.

Under tiden som miljardären John duPont suttit i fängelse har hans värdefulla frimärkssamling förvarats i kassaskåp utan möjligheter för hans anförvanter att avyttra den. Under tiden har treskillingen sålts flera gånger till ständigt högre priser.

Nu när han är död blir läget helt annorlunda. Kanske dyker märket upp på någon auktion och då får vi se vilket som är dyrast – treskillingen eller encentsmärket från British Guiana tryckt i svart på röd-violett papper.

Vi samlare med mera modesta finansiella resurser får kanske nöja oss med de frimärken som Guyana gav ut år 1967. De visar båda landets mest berömda frimärke och är bara värda ett par kronor.

Christer Brunström

VIL DU BETALE 1 KR FOR DETTE?

På Skanfils
Online-auksjoner
har du muligheten!

SKANFIL
- sentrum for samlere

AUKSJONER NETTbutikk

Språk Valuta NOK

Logg inn | Informasjon | Kontakt

AUKSJONER

- ▶ Storauksjon 173 - Ettersalg til 7.2
- ▶ Online-auksjoner - Nye objekter hver dag
- ▶ Auksjon 173 - Resultater

NETTbutikk

- ▶ Nettbutikk - Søk i nettbutikken
- ▶ Enkelmerker - Søk i enkeltmerker
- ▶ Abonnement - Bli medlem

Eksempler fra pågående Online-auksjon:

Utrop kr 1,-

SKANFIL as | Spannaveien 52 | 5504 Haugesund | + 47 52703940 | skanfil@skanfil.no | www.skanfil.no

Besøk alle avdelinger

www.skanfil.no

NYE NETTSIDER - NYE MULIGHETER

Postiljonens vår- auktion 25-26 mars

I dessa artiklar brukar vi hållas oss till det svenska materialet, men nu börjar vi med att Postiljonen har fått in den fantastiska Isländska samlingen ”Leif Ericsson”, som härstammar från Holger Crafoords berömda samling. Den delas upp i två delar och den första kommer nu i mars 2011 och nästa i oktober 2011. Samlingen innehåller väldigt många bra objekt. Bland annat ingår ett par stycken isländska skillingbrev, om jag nu minns rätt.

Just nu finns det 14 stycken isländska skillingbrev kända och ett av dem kommer nu på marsauktionen. Det är en singel 4 skilling från 1874 med ett utrop på 20 000 euro. Trots en kort tand så borde utropet inte avskräcka samlare av Island. Just när det gäller 4 skilling singel finns det två kända brev och detta är ett av dem.

Efter denna lilla utvikning bort från de svenska objekten så återgår vi till ordningen och tittar på de svenska objekten. På förfilateliavdelningen finns det denna gång ett par riktigt bra godbitar. Vad sägs om ett brev från Landskrona den 24 mars 1839 till Falun och stämplad med den ovanliga röda Landskrona fyrkantstämpeln. Den är väldigt ovanlig och är idag känd i cirka fem till sex exemplar. Under de senaste åren har ett par av dessa varit till salu, och den som nu är ute har ett utrop på 750 euro.

Ett annat riktigt bra objekt är ett brev från Norge den 28 maj 1864 till Sverige och har lösenstämplat med ”24 öre”. Denna lösenstämpel är känd i två exemplar på privathand och detta exemplar är väldigt vackert, troligen det vackraste, och ingår inte bland de två kända så nu är vi uppe i tre kända. Man har

Ett av 14 kända isländska skillingbrev säljs nu med ett utrop på 20 000 euro.

Klubbat

på auktion
~ Fredrik Ydell ~

Originalskiss på hur det första svenska frimärket kunde se ut har ett utrop på 50 000 euro.

trott att denna stämpel bara användes under 1861 och 1862, men nu vet man att den också användes så sent som 1864. Utropet är satt till 1 000 euro och det borde inte räcka på långa vägar. Det finns så många lösensamlare som saknar denna godbit så här är det nog möjligt att slutpriset springer iväg ordentligt.

Innan de första svenska frimärkena kom ut så skickade Pehr Ambjörn Sparre in ett antal skisser på hur frimärket kunde se ut till Poststyrelsen. Detta gjordes 1854. Det var Pehr Ambjörn Sparre, som var greve och förvaltare av Tumbas sedelpappersbruk och ägare av ett tryckeri i Stockholm, som fick i uppdrag att trycka de första svenska frimärkena. En av de skisser som han skickade in är nu till salu. Ett helt unikt stycke svensk frimärkshistoria! Just detta exemplar är dock känt för många samlare, då det har varit utställt i flera olika stora samlingar. Utropet är satt till 50 000 euro. Väldigt mycket pengar men det borde finnas köpare för objektet. Tänk vilken fin start på ett Sverige-exponat! Kan det bli bättre?

Om inte denna skiss faller en på läppen så kan man återigen köpa ett färgprov på skillingmärkena. På de senaste Postiljonauktionerna har det funnits ett par liknande exemplar och nu kommer återigen ett, denna gång i mörk ultramarin blå. Utropet är satt till 15 000 euro. Med tanke på vad ett liknande såldes för på förra auktionen så skall säljaren förvänta sig mer än utrop. Då blev slutpriset 25 000 euro, men det var nog egentligen lite för högt.

För många år sedan, närmare bestämt i maj 1988, sålde Skandinavisk Filateli ett mycket sällsynt närtobrev med 6 skilling till Danmark. Slutpriset

Ett unikt 6 skilling närportobrev till Danmark, med en del skador, har ett utrop på 7 500 euro.

blev hela 73 000 kronor, som var mycket pengar på den tiden. Dock visade det sig lite senare att brevet inte var ett närportobrev, man kom fram till att det på brevet fattades en 6 skilling. Nu på Postiljonen finns det återigen ett närportobrev till Köpenhamn i Danmark. Denna gång är det frankerat med 2x3 skilling och stämplat i Helsingborg den 13 mars 1858. Man känner till några stycken närportobrev men detta är det enda kända med två stycken 3 skillingar. Utropet är försiktigt satt till 7 500 euro, som beror på att det finns några småfel på objektet. Om nu objektet är ett riktigt 6 skilling närportobrev till Danmark så borde slutpriset bli en bit över utropet. Här borde det finnas flera samlare som visar intresse för detta unika objekt.

Är man ute efter ett 3 skillingbrev så finns det ytterligare ett till salu. Det är en gammal bekantning som man har sett ett flertal gånger på auktion. Skickat från Göteborg den 12 maj 1856 till Hamburg med en 3 skilling och två stycken 6 skillingar. Ett väldigt snyggt brev som nu har ett utrop på 35 000 euro. Senast det var på auktion 2008 blev det osålt för 40 000 euro, men Postiljonen sålde brevet redan 1990 för 390 000 kronor och året efter såldes det hos en annan Malmöauktion för 270 000 kronor.

Är man ute efter skillingar i de olika nyanserna så finns de flesta på auktionen. Vill man ha ett vanligt 4 skillingbrev men med lite extra "knorr" på så finns det ett väldigt vackert lyxbrev från Skara den 15 maj

Adresskort med bland annat 1 riksdaler t13, som många storsamlare saknar på försändelse.

1858 till Mariestad. Brevet är lyxstämplat och skulle nog pryda vilken samling som helst. "Knorren" på just detta brev är att det har medföljt den så kallade Snällposten, och en anteckning om detta finns på brevet. Snällpostbrev från skillingperioden kan man mer eller mindre räkna på ena handens fingrar. Att då ha ett utrop på bara 200 euro får man nästan klassa som "tjänstefel". Om detta brev inte säljs för minst 1 000 euro, så har köparen gjort ett jätteklipp.

Är man ringtypsamlare, och det finns det en hel del kapitalstarka som är, så finns det nu ett mycket vackert och intressant adresskort, från Norrköping 8 juli 1878, till försäljning. Förutom en 50-öring så är adresskortet frankerat med 1 riksdaler både tandning 14 och tandning 13. Det finns många stora ringtypsamlare som saknar 1 riksdaler tandning 13 på försändelse. Man kan nog förvänta sig att det blir slagsmål om detta objekt. Även om utropet ligger så högt som 5 000 euro så kommer nog slutpriset bli runt det dubbla, om nu det räcker.

Ringtypssamlarna kan också köpa ett snyggt och stort klipp med 20/Tretio, stämplat Nyköping 19 november 1880. I september 1977 sålde Postiljonen detta klipp för 16 000 kronor och det skall bli spännande att se värdeutvecklingen på objektet nu när det säljs igen efter ungefär 35 år. Utropspriset ligger på 3 000 euro.

Framgångar i Indien

Sverige lyckades kamma hem hela nio stora guld vid FIP-utställningen Indipex 2011 i New Dehli.

Hela resultatlistan finns på förbundets hemsida: www.sff.nu

Mer om detta kommer i nästa nummer av Filatelisten, den 15 april.

Rättelse

I förra numret av Filatelisten skrev Bertil Weinander om "Blå, röd, grön färg och UPU". Artikel-författaren påpekar att det blivit fel i tabellens rubrik. Där det står "Period då rätt färg användes", ska i stället vara: "Period då rätt färg saknades och inte användes."

Interpostals – Egyptens runda frankotecken, del 1

Man ser dem ibland på auktioner internationellt, mera sällan i Sverige. De jämföras ofta med papperssigill, men är betydligt mer mångsidiga än så. Som tidigare nämnts så är de Egyptens första frankotecken och när frimärken införts fortsatte de att fungera som postsaksmärken. De uppmärksammades tidigt av filatelisterna och fram till början av det förra århundradet fanns de med i dåtidens förtrycksalbum. När sedan antalet frimärksutgåvor ökade och nya länder tillkom så fick de stryka på foten.

Som jag tidigare berättat så grundades det egyptiska postverket när vicekungadömet år 1865 köpte det privatägda Posta Europea. Giacomo Muzzi som sedan 1864 varit bolagets direktör hade i sin verksamhet introducerat interpostals för att skilja den portofria tjänsteposten från den avgiftsbelagda. De flesta brev som befordrades bestod av ett skrivet vikt pappersark som sedan förslutits. Interpostals kunde därmed fungera som avsändaruppgift, försegling och frankotecken.

Man brukar säga att idén hade Muzzi fått från det italienska postverkets papperssigill. Att Posta Europea vid denna tid hade en medarbetare, Vittorio Chioffi, från just det italienska postverket, har gått de flesta förbi så Muzzi kanske inte var ensam idékläckare. Fler influenser till utformningen kan ha kommit från närbeläget håll, närmare bestämt i Alexandria. Toscanas generalkonsulat hade vid den

tid en stämpel som på brev brukade användas för att ange avsändaren. De interpostals som bolaget införde år 1864 liknar en kombination av papperssigillet och konsulatstämpeln. De nära banden med Toscanas generalkonsul och publicerat material i Luca D.

Port Said interpostal typ III, samtida med Egyptens första frimärken med pyramiderna, det vill säga år 1867.

Biolatos omfattande verk om Posta Europea gör mig mer och mer säker på att ett samband finns.

När det egyptiska postverket bildades så utsågs Muzzi till generaldirektör och han förärades även hederstiteln bey. Idén med interpostals anammades och kom att existera i mer än 30 år.

Interpostals i litteraturen

Redan år 1867 omnämns de i den brittiska tidskriften "Stamp-Collectors Magazine". Några år senare, 1874, beskrivs Posta Europeas utgivna i den italienska filateltidskriften "Posta Mondiale", men det kom att dröja länge tills en ingående studie presenterades. Första gången det sker är i den tyska tidskriften "Der Philatelist" i februari 1890. Artikeln "Die Administrationsmarken Ägyptens" författades av Ludwig Merländer, bosatt i Alexandria, och innehåller den grundläggande typindelning som senare katalogiseringar bygger på.

Interpostal typ V från Roda (El-Roda), som ibland felaktigt förknippas med Rhodos (som på interpostals stavas Rodis och Rhodes).

År 1915 utgav "The Fiscal Philatelic Society" i London en 40-sidig skrift med namnet "Egyptian Interpostals, or Official Local Stamps". Författaren O. May sammanställde den med assistans av H. H. Harland, P. J. Evans med flera. Förteckningen har även publicerats i tidskriften "L'Orient Philateli-que", utgiven av "the Philatelic Society of Egypt".

Den mest kända och än idag gällande katalogiseringen är "The Interpostals of Egypt, 1864-1892" av Ernest A. Kehr. Hans första katalog utkom 1943 och baseras på en artikel i den amerikanska tidskriften

"Weekly Philatelic Gossip" från året innan. År 1962 utges en ny katalog utökad med nya rön och värderingspriser i USA dollar.

Mindre känd är nog "Les Vignettes de Franchise d'Egypte" av Georges Chapier från år 1950. Det 24 sidor tunna häftet är dock, i jämförelse, en begränsad version av Kehrs katalog.

År 1984 utgavs en brittisk nyutgåva av Kehrs katalog. Philip Cockrill har utökat katalogen med en kortfattad historik om Posta Europea och ett avsnitt om interpostals använda utanför det egentliga Egypten, samt fler illustrationer och prissättning i brittiska pund.

Någon fullständig redogörelse av de tidskriftsartiklar som genom åren behandlat interpostals är jag inte kapabel att göra. Nämnas kan dock den över två nummer löpande artikeln i den brittiska tidskriften "The Stamp Magazine", november och december 1969. Artikeln "Egyptian Interpostal Seals" syns bygga på Kehrs katalog. Författare är Harry F. Rooke.

De rön som A. Schmidt och Dennis Clarke, under 1900-talets sista decennier, publicerat i ESC:s medlemsskrift "Quarterly Circular" har jag tyvärr ännu inte lyckats ta del av.

Samlarna

Interpostals uppmärksammades tidigt av filatelisterna men något specialiserat samlande var det knappast fråga om. Sannolikt nöjde man sig med enstaka exemplar. Men det fanns specialister. På den internationella frimärksutställningen i Wien i april 1890 visade den i Kairo boende G. Koch sin samling, benämnd "Die Administrationsmarken Ägyptens". Om denne Koch var en kollega till Merländer har jag inte lyckats ta reda på.

Egyptens kung Fuad I var en entusiastisk filatelist. Sonen, sedermera kung Farouk I, delade inte detta intresse och vid dennes abdikation år 1954 såldes frimärkssamlingarna. Bland dem ingick två omfattande samlingar av interpostals. Den ena

innehöll provtryck, feltryck och varianter, sammanställd omkring år 1900 av den belgiske filatelisten Andre de Cock. Den andra var monterad år 1895 av en okänd fransman. Båda samlingarna förvärvades av Ernest A. Kehr.

Att här nämna alla de som samlat och bidragit till ökad kunskap om interpostals är inte möjligt. De flesta som under årens lopp dokumenterat sin forskning i egyptisk posthistoria är på ett eller annat sätt namngivna i mina artiklar.

Typindelningen

Interpostals användes i över 30 år. Ändrat egyptiskt styrelseskick och medlemskap i den inrättade Världspostunionen krävde förändringar i utformningen. Det gör att interpostals förekommer i ett antal typolikheter. Räknat från de hos Posta Europea år 1864 först införda, fram till de sista statliga på 1890-talet så finns det elva olika huvudtyper. Med undertyperna inräknat är man uppe i 18 olika. Till detta läggs ytterligare fem olika typer som framställts att användas av postadministrationen.

För att underlätta identifiering och beskrivning anges de olika huvudtyperna med romerska siffror (I – XI). Den mer än hundraåriga systematiseringen som Kehr utvecklat och med sin katalog etablerat är den man refererar till.

Kehrs katalog tar även med de i prägeltryck framställda papperssigill som postdirektionen hade. Dessa finns i tre olika typer i flera färger. I katalogen räknas de som en egen huvudtyp, typ VI. Att de fortfarande ingår i senare katalogiseringar, trots

Manfalut interpostal typ VIII (1880-talets första hälft) med en administrationsstämpel ("Poste Khedeuie Egiziane, Agenzia di Manfallut") som jag inte finner listad av Feltus.

En exposé över stavningsfloran som samtidigt visar olika typer av interpostals från Zifta åren 1865-1882.

Akhmim interpostal typ VIIIa med ovanlig makulering (rek). Denna tvåradiga fyrkantstämpel i ram med plats för registernummer infördes under 1880-talet.

insikten att de inte bör räknas som interpostals, får ses som att typindelningen är så inarbetad.

Interpostals är, undantaget Posta Europeas egna (Typ I), bilinguala. Det innebär att mittfältet på samtliga huvudtyper (II – VIII) har arabisk skrift. En förklaring av denna, för oss svårtydda, är därför lämplig. Mittfältet på Typ II och III (turkiska "Bust Msry Myry") kan översättas till "Egyptiska guvernementets post". På Typ IV är det ändrat till arabiskans "Bustah Masrieh Mirieh", vilket har samma innebörd. Utformningen ligger dock inte riktigt i fas med förändringarna i det egyptiska styrelseskicket status. Egyptens ståthållare vicekung Ismail hade år 1867 utnämnts till kediv, men först flera år senare trycks interpostals med ändrad text. Mittfältet ändras till "Busta Khedywiet Masrieh". Den italienska texten upptill på denna Typ V ändras också från "Poste Vice Reali Egiziane" till "Poste Khedeuie Egiziane", det vill säga "Kediven i Egyptens post".

Från och med Typ VII är den italienska texten utbytt mot franska – det så kallade postspråket. Ändringen gjordes 1879 några år efter att Egypten inträtt i Världspostunionen. Samma år utgavs även en ny frimärksemmission, bilingual som tidigare men nu med fransk text.

Två interpostals (typ IX och X) från Beba (Biba), en av alla mindre orter som fick postkontor under 1880-talet. Under decenniets andra hälft infördes en blankotyp av interpostals som alltmer kom att fungera som papperssigill och förslutare av öppnade eller skadade försändelser.

Variationer i stavningen

Något som ytterligare utökar antalet olikheter är de sätt ortsnamnet återges. Här avses inte förändringarna vid övergången från italienskan till franskan, utan alla de varianter vi ofta ser som rena felstavningar. En hypotes är att ordgivningningen till tryckeripersonalen var muntlig och ortsnamnen blev utformade allteftersom hur uttalet uppfattades. Rekordet – om man väljer att kalla det så – har orterna Abu Hummus och Teh el Barud med nio olika stavningar. Denna "problematik" har gjort att jag frångått den etablerade listningsmodellen och istället, inför en kommande montering, sorterat mina interpostals efter postkontor. Därmed kan jag överskådligt följa vilka typer, undertyper och stavningar som finns från varje postkontor. Att sedan sortera in stämplade exemplar av typ X och XI blir också enklare.

Tre interpostals för Kalioub (typ IV, VIIIa och IX) med olika stavning. De två sistnämnda typerna har även ortsnamnet (Qalyub) i arabisk skrift på mittfältets nedre rad.

Egendomligt är att det kom att dröja 15 år tills ortsnamnen även angavs med arabisk skrift. Först år 1880 infördes detta i mittfältet (Typ VIII). Den språkkunnige kan jämföra om ortsnamnen överensstämmer, för även här kan feltryck ha uppstått.

Just detta område befarar jag att tidigare forskning har försummat eftersom några felaktiga slutsatser kring stavningen även publicerats, exempelvis i Cockrills katalog från år 1984 där W. L. Freshwater listar utlandspostkontorens interpostals. Där anges, en smula förbryllande, att Deyrouth antagligen är en felstavning av Bairouth (Libanon). Så är det inte, orten Dairut (Dayrut) ligger vid Nilens västra strand norr om Asyut.

Postadministrationens interpostals

Även om samtliga interpostals hade som huvudsaklig uppgift att försluta och markera postsakers portofrihet så kan dessa interpostals utgöra en särskild grupp. Under en tioårsperiod (1867-1877) framställdes exklusivt för generaldirektionen tre olika typer av interpostals. De katalogiseras som typ IIIb, IVb-c och Ve. Till antalet är de fem olika, om man inte räknar de mycket sällsynta (provtrycken?) som tryckts på färgat papper.

De två första typerna av generaldirektionens interpostals från år 1867 och 1868 (typ IIIb och IVb) har endast text på italienska där mittfältets turkiska inskription ersatts med "Direzione Generale". Typ IVb har också denna text men mittfältet har ett starkt förändrat – ja, unikt – utseende. Det är nämligen den enda som tryckts i två färger. Unik är den i ytterligare ett avseende då ett helark finns bevarat. Arket som består av sex interpostals tillhörde kung Fuad I:s samling och är avbildat i Kehrs katalog.

Till Postadministrationens interpostals kan naturligtvis de tidigare nämnda papperssigillen i prägeltryck tilläggas som en undergrupp.

Slutord till del 1

Något man kan undra över är varför interpostals är runda och har en exakt storlek. Vid en jämförelse med till exempel våra svenska postsigill av papper så är ju dessa fyrkantssklippta ur arken. Hade det inte varit enklare att ha det så? Jag har inte funnit något svar på frågan. Det kan bero på att de rundstansade mera liknade sigill eller myndighetsstämplar, eller så var det av rent praktiska skäl. I inledningen

Ett par interpostals som exemplifierar två (av åtta kända) stavningar av Shiban el Kom, utvalda då de är stämplade med postkontorets administrationsstämpel (Feltus typ PS-2).

av Kehrs första katalog så konstaterar han att de stansades ut till rund form på tryckeriet. Han grundar detta på de felcenterade interpostals han påträffat.

Samlandet av interpostals kan se ut på olika sätt. Eftersom endast ett fåtal försändelser bevarats – i sin Grand Prix-belönade posthistoriska samling angav Samir Amin Fikry att

Zifta ännu en gång, vid en hastig blick identisk med den i sekvensen visade (typ Vb) men denna (typ VII) har texten upptill på franska. Poststämpeln, här i blå färg, är trots sent 1870-tal ännu den italienskspråkiga. Generellt förekom en eftersläpning.

antalet kända är fem – så får de flesta samlingar ett enformigt utseende. Samlaren behöver dock inte eftersträva ett så kallat generalsamlande utan kan inrikta eller begränsa sig till exempelvis ett geografiskt område. Ett populärt sådant är de interpostals som använts utanför Egyptens gränser. Dem kommer jag att berätta om i ett kommande nummer. I en lands- eller tematisk samling är de ett välkommet inslag.

Tryckningen av interpostals är ett kapitel som också är värt att förklaras närmare. Samtliga interpostals är tillverkade med litografi (stentryck). Den för ändamålet ganska primitiva tryckmetoden resulterade i ett flertal varianter. I nästa nummer av Filatelisten berättar jag om dem. Det är också inom detta område som det ännu finns en del frågetecken att rätta ut, trots olika studier under mer än 100 år.

Mats Edström

Referenser:

- Biolato, Luca D: *La Posta Europea nel contesto della storia postale dell'Egitto nel sec, XIX* (1820-1865), Foligno 1996
 Kehr, Ernest A: *The Interpostals of Egypt, 1864-1892*, New York 1943 och 1962
 Kehr, Ernest A. och Cockrill, Phillip: *The Posta Europea and Kehr Catalogue of Interpostals*, Berkshire 1984
 Smith, Peter A. S: *Egypt, Stamps and Postal History*, Limassol 1999
 The Egypt Study Circle: *Egyptian postal markings of 1865-1879 – Study VI (part one)*, Berkeley 1982

Mysteriet med Seltjärn och omvända påtryck.

Del II

I förra artikeln berättade vi om den nyutbildade jägmästaren som i Guliksberg på sensommarskvällar 1918 skrev brev till sin trolovade Sigrید Forsberg i Norrbyuskär, en ö utanför Nordmaling i Umeå kommun. Cirka 30 brev ur denna korrespondens hittades frankerade med 12 på 25 öre Gustaf V medaljong med omvänt påtryck. Samtliga kom från den karta om 100 frimärken som sålts på posten i Guliksberg under juli-augusti 1918.

Enligt hävd hade ytterligare en karta blivit såld i "grannorten" Seltjärn. Denna karta skulle ha haft påtrycken omvända upptill - i motsats till den karta som sålts i Guliksberg - som hade de omvända påtrycken nedtill. Vi uttryckte också att vi är av den åsikten att det aldrig sålts en karta med omvända påtryck i Seltjärn av detta märke.

För att leda i bevis att de existerande frimärken som finns på marknaden - med det omvända påtrycket upptill - härrör från en karta som inte funnits till salu på något postkontor måste vi finna ut hur denna karta har sett ut. Framförallt att det inte finns exemplar som tillhört en tredje, för oss okänd, karta med omvända påtryck.

Med hjälp av vänliga innehavare av dessa märken och Postmuseum så har vi efter bästa förmåga försökt att leda i bevis att alla dessa frimärken härrör från den karta som **makulerats** efter tryckning - men där delar av denna av någon outgrundlig orsak hamnat på frimärksmarknaden. På Postmuseum finns 31 frimärken från denna karta bevarade.

Vi har utgått från några typiska egenskaper som finns på frimärkskartor från denna tid. Förutom det, så vet vi att vissa större enheter har delats och därigenom kan vi identifiera deras position.

Harry Wennberg har garantistämplat många av dessa märken. Förutom garantistämpeln har även nummer angivits på en del av dessa frimärkens baksida. Dessa nummer har också underlättat identifieringen av de olika positionerna i kartan.

Några av de viktigaste egenskaper som finns på kartan är dels 1/ makuleringen gjord med blåkrita

Frimärke sålt i Guliksberg men stämplat Seltjärn 31/8/1918.

snett över kartan, dels 2/ "KPV" vattenmärket: "KUNGL POSTVERKET" som finns på raden med märken i positionerna 71 till och med 80, det vill säga tredje raden från kartans nedre marginal, dels 3/ den numrering som är gjord av Harry Wennberg och dels 4/ marginalmärkenas placering.

Nedan ett exempel på hur dessa egenskaper kan samverka i ett objekt. Det är ett 6-block i nedre marginalen. De två översta frimärkena har del av "KPV"; i detta fall bokstäverna "E R K E". Blocket har varit en del av ett "ursprungligt" 12-block och där utgjort den högra halvan. Positionerna för 6-blocket är - med Harry Wennbergs numrering inom parentes efter positionen: 75(20), 76(21), 85(15), 86(14), 95(11), 96(10).

Kartan är ännu inte fullständig då det i nuläget fattas 30 märken. Av dessa känner vi till ytterligare några och troligen är cirka fem stycken kasserade på grund av "blåkritan" och troligen är minst lika många till förkomna av andra orsaker. Blåkritan finns på de märken som Postmuseum har i form av ett 25-block och ett 6-block. Fortsättningen på makuleringen är en gissning från vår sida. Påtrycken på övre delen är dessutom så förskjutna att kartan skulle ha makulerats även om påtrycken varit rättvända.

De tre nedersta radernas märken, 30 stycken, verkar alla vara nummerade av Harry Wennberg. Övriga som har hans stämpel saknar nummer och därför tror vi att kartan delades där i ett första skede. Det är dessutom på dessa märken som det omvända påtrycket upptill är tydligt. Det är också fullt möjligt att den övre delen makulerades efter den första

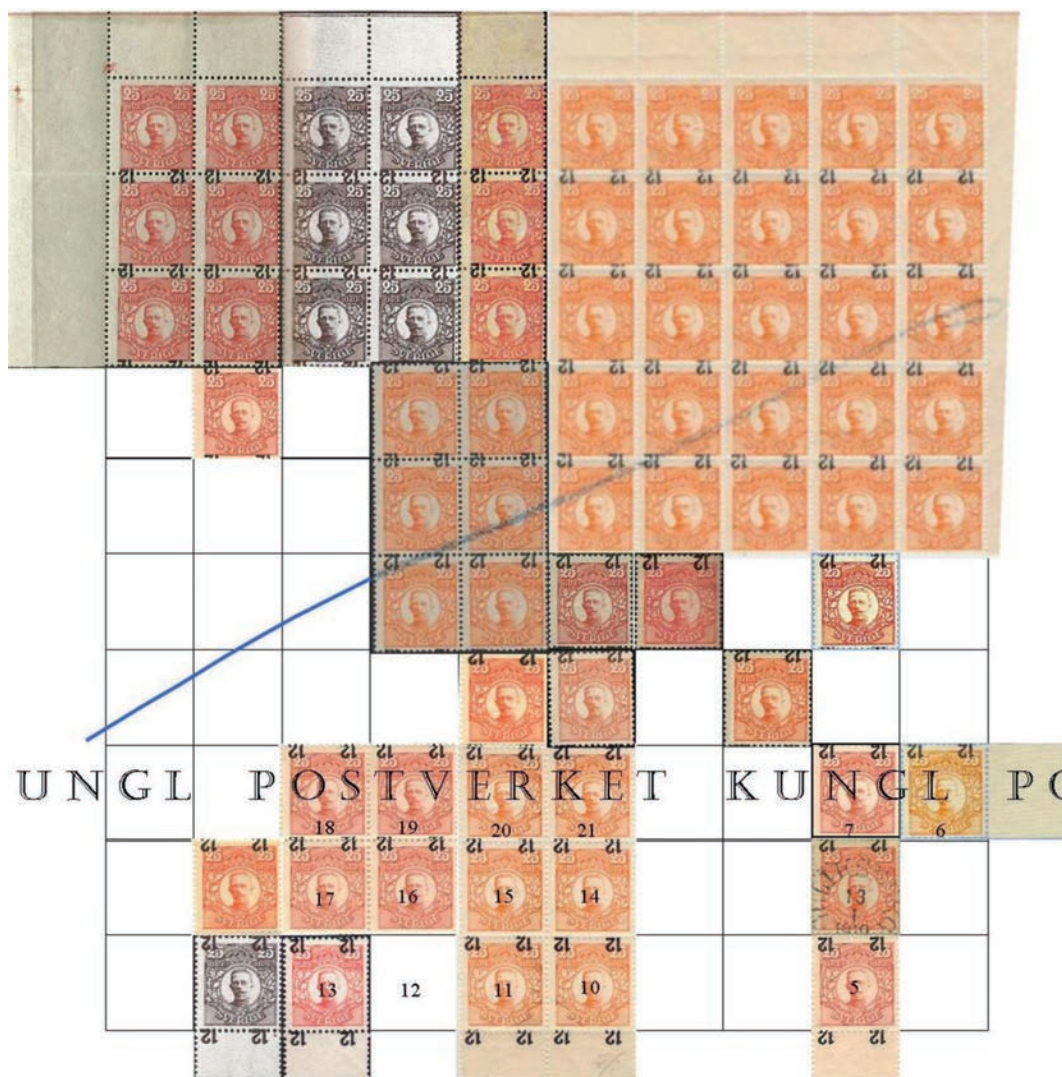
delningen – men att man senare plockade ut märken och block även från den delen.

Samtliga märken som vi har sett med det omvända påtrycket placerat upptill kommer från denna karta. Därför anser vi att det är bevisat att några av dessa **inte** har sålts på posten i Seltjärn. Dessutom är alla ostämplade, förutom ett, som är "filatelistiskt" stämplat i Guliksberg 1919.

Nyansskillnaderna beror på olika inskanning. Reserverande frimärken, speciellt marginalmärken, de med KPV och HW-nr, skulle vi vara mycket tack-samma för att få mer information om.

Mejla gärna till: se.holmedal@swipnet.se

Fredrik Schell
Sven-Erik Holmedal

Frimärkets Dag

Vi har åter nått den tid på året då det är dags för föreningarna i vårt avlånga land att ta ställning till Frimärkets Dag 2011. I detta nummers Samlarskola skall jag berätta om hur denna aktivitet kan organiseras. Som utgångspunkt har jag evenemanget i Halmstad den 4 december 2010.

Men först kanske vi skall fundera lite över fördelarna med att genomföra en speciell dag för vår hobby.

Vi lever i en värld där brevskrivandet ständigt minskar och där allt fler människor får allt färre naturliga kontakter med frimärken. Antalet frimärksaffärer är numera obetydligt – den handeln har i stor utsträckning flyttat till Internet. Posten Sverige har i stort sett avskaffat alla traditionella postkontor och ersättningen Post i Butik har oftast ett mycket begränsat sortiment frimärken. Frimärkshobbyn får dessutom mycket litet publicitet i våra vanliga media.

Det är därför inte på något sätt förvånande om många människor lever i villfarelsen att frimärkshobbyn är helt ute. På senare tid har ju hobbyn dessutom fått dålig publicitet i pressen där det har skrivits om det obetydliga andrahandsvärdet på ostämplade eller postfriska svenska frimärken.

Av ovanstående och flera andra orsaker finns det ett stort behov av att åtminstone någon dag per år peka på vår hobby som en trevlig och positiv fritidssysselsättning. Frimärkets Dag leder dessutom ofta till omnämnanden i lokalpressen.

När man i en förening väl bestämt sig för att arrangera Frimärkets Dag måste man först besvara frågeorden När, Var och Hur.

I vår förening tog vi fasta på temat om svenska kriminalförfattare på frimärken. Posten hade under hösten och lagom till Frimärkets Dag gett ut både ett häfte och ett block med detta tema.

Efter vissa funderingar tog vi kontakt med Stadsbiblioteket i Halmstad. Det är en av stadens vackraste moderna byggnader som delvis sträcker sig ut över

Björn Hellberg var dragplåster på Frimärkets Dag i Halmstad. Foto: Mikael Aspenström

Nissan. Biblioteket är dessutom mycket populärt bland vanliga kommuninnevånare och studerande på gymnasier och högskola.

Tanken var att vi skulle genomföra Frimärkets Dag med flera olika aktiviteter. Dessutom skulle en mindre utställning organiseras. Den skulle sedan finnas kvar på biblioteket under en månad.

Vår förfrågan till den utställningsansvarige på biblioteket fick ett mycket positivt bemötande. Problemet var att kalendarier redan var fullt med arrangemang under den tid FD skulle genomföras. Av denna anledning kunde Frimärkets Dag äga rum först den 4 december. Eftersom detta låg utanför de fastställda ramarna fick vi ingen specialstämpel.

Då nu platsen och dagen var bestämda var det dags att sända in vår anmälan till förbundet. När programmet sedan var fastställt fick vi komplettera vår anmälan. Dessa uppgifter behövs för den affisch som ingår i det material man får från förbundet. Allt detta måste vara klart i början av sommaren.

Under sommaren blev det definitiva programmet färdigt. Vi kontaktade På spåret-kändisen Björn Hellberg som har en lång karriär som deckarförfattare. Han var villig att under Frimärkets Dag signera sin senaste bok under en timme på förmiddagen. Frimärkshandlaren Ulf Stenquist från Göteborg ställde upp som värderingsexpert. Ett par medlemmar arbetade några sommarveckor hårt med att färdigställa vår lilla utställning på temat "Litterära detektiver på frimärken". I anslutning till utställningen utarbetades en tipstävling med ett fint bokpris. Två föreningsmedlemmar gjorde i ordning ett lotteri med frimärkspriser. En annan medlem förberedde ett illustrerat föredrag på det

valda temat. Alla dessa förberedelser löpte under sommaren och som intensivast under hösten.

Det är naturligtvis viktigt att man delar upp de olika arbetsmomenten. Det kan annars bli betungande om endast en person skall göra allt.

I god tid kom en låda material från förbundet. Där fanns FD-kort, T-tröjor, affischer, äldre nummer av Filatelisten och mycket annat.

På medlemsmötet närmast före evenemanget delades affischerna ut till medlemmarna och de kom sedan att sättas upp på en mängd olika ställen runt om

Undertecknad höll öppningstalet vid Frimärkets Dag på Stadsbiblioteket i Halmstad. Foto: Mikael Aspenström

i Halmstad. Frimärkets Dag skulle dessutom finnas med i den annons som Halmstads kulturförvaltning har i Hallandsposten varje lördag. Vi fick i stort sett halva annonsen med ett foto av Björn Hellberg som dragplåster. Dessutom figurerade vårt arrangemang på två ställen i bibliotekets månadsbroschyr och på diverse reklamskyltar.

Våra ansträngningar att få Hallandsposten att skriva om Frimärkets Dag före evenemanget misslyckades trots att vi sänt både text och bilder till flera avdelningar på tidningen.

En vecka före den aktuella dagen hade vi ett möte med den utställningsansvarige på biblioteket. Vi gick då noggrant igenom allt som skulle behövas.

Dagen innan ställde vi i ordning utställningen och hämtade nödvändiga bord och stolar.

Till vår stora glädje fungerade allt som det skulle på själva dagen. Björn Hellberg drog många bokköpare och Ulf Stenquist hade en strid ström av besökare som önskade få sina frimärken värderade. Mer än 300 lotter såldes och flera besökare deltog i tipstävlingen. De två föredragen lockade många åhörare. Totalt besöktes evenemanget av ett hundratal personer. Vi fick också en ny medlem.

Vi hade dessutom en fotograf på plats eftersom det var ett önskemål från förbundet. Några bilder finns på SFF:s hemsida.

Frimärkets Dag avslutades kl. 15.00. Då fick vi plocka undan bord och stolar. Någon dag senare var det dags att fylla i utvärderingen och sända in den till förbundet. På vårt första möte efter Frimärkets Dag delades diplom ut till alla som hjälpt till.

Christer Brunström

Var i hela världen..

År 1930 hedrade Spanien konstnären Francisco de Goya med en pampig frimärksserie i samband med utställningen i Sevilla. Märkena kunde enbart användas på post under tre dagar.

Av valörerna 2 och 5 céntimos finns två varianter. På den ena finns texten "Correos España" liksom på alla de andra valörerna i den långa serien. På den andra varianten har landsbeteckningen ersatts med konstnärens namn. Detta förhållande kan säkert förbrylla många samlare.

Christer Brunström

Svenska bandfrimärken 1920–1936

Del 3: Tecken på märkena

I den första artikeln om bandfrimärkena beskrev jag de papperssorter som användes till bandfrimärkena. Tillverkningen av bandfrimärkena beskrev jag i den föregående artikeln. Där beskrevs de punkter och linjer som sattes ut på plåten som stöd för graveringen. De flesta av dessa punkter och linjer slipades bort för att de inte skulle hamna på frimärksbilden. Men det lyckades inte alltid och många tecken blev kvar på frimärksbilden. Dessa tecken kan man leta efter! En utmärkt hjälp i det arbetet är handboken *Svenska Avarter 1920-1936*, utgiven av Sveriges Filatelist-Förbund.

Hörnpunkt, Hp

På varje tryckplåt satte man ut fyra hörnpunkter som bildade en rektangel och inom denna skulle sedan frimärksbilderna graveras in. Hörnpunkterna slipades bort före tryckningen, men ibland var inte bortslipningen fullständig eller så hade man missat att slipa bort dem. Därför kan vi idag hitta dem på frimärkena. Man kan endast hitta dem på plåtens fyra hörn intill en skarvlinje. Skarvlinjen uppstod där de två plåthalfvorna sattes ihop till en cylinder och det är högst upp eller längst ned på plåten intill skarven som man kan hitta hörnpunkter. Variant-samlaren ger dessa benämningen Hp. Skarvlinjer behandlas senare i artikeln och mer utförligt i en kommande artikel.

Bild 1: Typisk hörnpunkt med plåtskarv till höger på nr 142.

Ritningspunkter, ritp

Före upplinjeringsen av de parallella linjerna i rektangeln har ritningspunkter satts ut på rektangelns sidor så som det beskrevs i den föregående artikeln. Mellan ritningspunkterna ristades det in vertikala och horisontella linjer. Ritningspunkterna bör vara

så förlagda att de döljs av märkets teckning. Men så är ofta inte fallet. Man satte ut nio punkter på varje vertikal kantlinje och 16 punkter på varje horisontell kantlinje. Sammanlagt 50 ritningspunkter på varje cylinderhalva. Dessa ritningspunkter ska man kunna hitta ovanför eller nedanför riktpunkterna.

Det är inte lätt att hitta ritningspunkterna men på bild 2 visas ett frimärke med en ritningspunkt. Frimärket trycktes på en Stockholmsplåt (se nedan) och den har en riktpunkt i den nedre ramen. Den övre punkten är en ritningspunkt och tittar man på frimärket noga så finner man att den ligger på en ritningslinje. Det är en mycket tunn linje som i den här förstoringen knappast kommer att synas.

Bild 2: Framärke 151Ab. Framärket har en ritningspunkt och en riktpunkt.

Ritningslinje, ritl

På en plåt uppritades nio horisontella och 17 vertikala ritningslinjer från ritningspunkterna. Ritningslinjer är vanligast i den övre eller nedre marginalen, eller i märkets högra eller vänstra marginal. De är parallella med frimärkets omramningslinje. Ritningslinjer är ganska vanliga på nr 140 som på bilden nedan. Även ritningslinjerna skulle slipas bort, vilket man således missade ibland. Linjerna är mycket fina och kan därför vara svåra att hitta.

Bild 3: Ritningslinje på 140Aa.

Rikt punkter, Rp

Rikt punkterna sattes ut där ritningslinjerna korsade varandra. Överföringsrullens stift placerades i rikt punkterna varefter ingraveringen av frimärksbilden påbörjades. Rikt punkterna har förlagts till märkenas under- eller överkanter. När det gäller de tidiga plåtarna så tillverkades de både i Stockholm och i Ottawa. På plåtarna från Ottawa hittar man rikt punkterna i den övre vänstra delen av frimärkets ram, men med undantag av nr 139, Lilla riksvapnet, där rikt punkten placerades i den nedre vänstra delen av ramen. På de tidiga Stockholmsplåtarna placerades rikt punkterna i den nedre vänstra delen av ramen. Genom rikt punkternas placering och utseende kan man skilja på frimärken tryckta på Ottawa- respektive Stockholmsplåtar.

Rikt punkter, hörn punkter och ritnings punkter skiljer sig inte mycket åt utseendemässigt, men i allmänhet är ritnings punkterna mindre än rikt punkter och hörn punkter. På Stockholmsplåtarna gjordes rikt punkterna med ett slagverk och de blev därför alltid runda. På Ottawaplåtarna användes en stickel för att sätta ut en rikt punkt. Rikt punkterna på Ottawaplåtarna blev sällan runda.

För den som vill fördjupa sig om dessa tecken på bandfrimärket rekommenderar jag att studera SFF:s handbok Sveriges Frankotecken 1855-1963. I den handboken beskrivs dock inte rikt punkterna fullständigt eftersom endast de två positioner som nämnts här ovan beskrivs i handboken. Det finns fyra olika positioner för rikt punkterna:

- Position 1: i eller omkring den övre omramningslinjen 3-6 mm från det övre vänstra hörnet.
- Position 2: i eller omkring den övre omramningslinjen cirka 6 mm från det övre högra hörnet.
- Position 3: i eller omkring den nedre omramningslinjen cirka 6 mm från det nedre högra hörnet.
- Position 4: i eller omkring den nedre omramningslinjen 6-7 mm från det nedre vänstra hörnet.

Bild 4 visar nr 149 med en rikt punkt i position 1. Märket trycktes på Ottawaplåt och rikt punkten är inte rund. På bild 5 visas nr 149 med en rikt punkt i position 4. Märket trycktes på Stockholmsplåt och rikt punkten är tillverkad med ett slagverk. Därför är den rund.

Bild 6 visar en rikt punkt i position 2 med märke 144. På bild 7 visas en rikt punkt i position 3 med märke 143. Märket trycktes på Stockholmsplåtar och rikt punkten position 4 är rund.

Bild 4: Rikt punkt i position 1. Ottawaplåt.

Bild 5: Rikt punkt i position 4. Stockholmsplåt.

Bild 6: Rikt punkt i position 2.

Bild 7: Rikt punkt i position 3.

Rikt punkter är lättare att hitta än ritnings punkter. Men hur skiljer man mellan en rikt punkt och en ritnings punkt? Det är faktiskt inte enkelt att skilja dem åt. Jämför man bild 2 med bild 4 så ser man

att riktpunkten på bild 4 sitter längre till vänster än ritningspunkten på bild 2. Placeringen av riktpunkten och ritningspunkten är ett sätt att skilja dem åt. När det gäller riktpunkter 1 och 4 respektive 2 och 3 på Stockholmsplåtar kan det vara svårare. Ett tips är att leta efter riktpunkter och ritningspunkter på nr 144, 10 öre lejon. Riktpunkterna kan man hitta i position 2 och 3 och hittar man två punkter i exakt samma horisontella läge kan man vara säker på att den ena punkten är en ritningspunkt.

Riktpunkter och plåtskarvar

Skarvlinjer betecknas SV för skarvlinje till vänster om märkesbilden och SH om skarvlinjen ligger till höger om bilden. Märken med riktpunkt i position 2 och 3 saknar riktpunkt om skarvlinje finns till höger, men är synliga om riktpunkten finns till vänster. Således gäller följande:

- Märken med Rp i position 1: saknar Rp med SV. Märken med SH har en riktpunkt.
- Märken med Rp i position 2: saknar Rp med SH. Märken med SV har en riktpunkt.
- Märken med Rp i position 3: saknar Rp med SH. Märken med SV har en riktpunkt.
- Märken med Rp i position 4: saknar Rp med SV. Märken med SH har en riktpunkt.

Riktpunkternas filatelistiska betydelse

Riktpunkterna har fått filatelistisk betydelse för särskiljande av bland annat Ottawa- och Stockholmsplåtar. Särskilt hos Gustav V en face och 30 öre lejon är riktpunkten avgörande för klassificeringen. Området anses vara långtifrån slutgiltigt studerat. En riktpunkt kan således återfinnas i eller omkring den övre eller undre omramningslinjen. På frimärken som trycktes med flera plåtar vid olika tillfällen kan riktpunkter finnas i alla fyra positionerna.

Dubbelpräglingar, Dp

När plåten var färdig gjordes ett provtryck och om det visade sig att präglingen inte hade varit tillräckligt bra så var man tvungen att prägla om plåten. Före den andra präglingen slipades plåten så att den ursprungliga märkesbilden försvann. Ibland misslyckades man med slipningen vilket innebar att rester av den första frimärksbilden kan skönjas på den nypräglade plåten. Dubbelpräglingarna försvann successivt under frimärkets tryckningstid.

Bild 8: Nr 139, 3 öre Lilla riksvapnet. Dubbelprägling Dp II. Den består av dubbelkonturer av ytterram med förskjutning nedåt och vänster. De ses som svaga linjer i den nedre vänstra marginalen och i den undre marginalen av frimärket.

Bo Dahlner

Referenser:

1. *Sveriges frankotecken 1855-1863, del 1*, SFF
2. *Avarter på svenska bandmärken 1920-1936*, Lenart Andersson, Roland Frahm, Kjell Nilsson, SFF
3. *Svensk Filatelistisk tidskrift*, nr 8, 2010
4. *Svensk Filatelistisk Tidskrift*, nr 1, 2011

Nordia 2011

Den 1-3 april arrangeras årets Nordiautställning i Jyväskylä, som ligger i mellersta Finland cirka 270 kilometer norr om Helsingfors.

Utställningen håller till i Jyväskylä Paviljonki kongress- och mässcenter och ser enligt arrangörerna ut att bli exceptionellt omfattande och mångsidig.

Antalet ramar omfattar cirka 1 070 stycken, vilket gör den till den största utställningen i Norden sedan 1998, och förmodligen även den största i Europa i år. Finland har flest antal ramar, mer än 600. De svenska bidragen kommer att ha 122 ramar.

Samtliga nordiska postverk, inklusive Estlands och Tysklands, kommer att närvara. Finska posten ger ut två helsaksbrev och ett postbrev under utställningen, utöver de frimärken som ges ut på utställningens första dag.

En del kända svenska handlare kommer också att delta. Som lite kuriosita kan nämnas att varje Nordia 2011-guldmedalj som delas ut innehåller guld från Lappland.

Frimärks-SM arrangeras vid SKIVARYD

Vykort är en av de utställningsklasser som står lite extra i fokus vid SKIVARYD 2011/UNGSKI-VARYD 2011 i Skillingaryd 8-10 april.

I klasserna vykort, open och ungdom arrangeras Frimärks-SM och det är första gången på många år som det är SM inom frimärken och allra första gången för vykort.

Det är ingen som i vykortsklassen har en separatutställning från Skillingaryd men vi passar ändå på att visa fyra kort från utställningsorten.

I förhållande till sin folkmängd – i dag knappt 4 000 invånare – är det få orter som har ett så brett utbud av vykort som just Skillingaryd. Det finns framför allt två orsaker till detta. Den ena är E4:an, gamla Riksettan, som förr gick rakt genom samhället och många passade på att stanna till här. Det fanns ett rikt utbud av vykort hos kioskerna och bokhandlarna vid Riksettan eller strax intill och många skrev en hälsning. Det här var på den tiden då e-post och sms inte ens fanns i sinnesvärlden.

En nog ännu större anledning till alla vykort från Skillingaryd var att det då som nu var en militärort – mer då än nu. Den som låg inkallad eller gjorde repmöte i Skillingaryd skrev gärna ett vykort hem. Ofta var det militärmotiv men likaväl andra motiv från samhället. Uppskattningsvis finns det kring 500 olika vykort från Skillingaryd.

Per Bunnstad

Idrottsplatsen fyller 75 år och idrottsällskapet 90. Det är två av de jubileer som tillsammans ger "SKIVARYD till 1.000". På framsidan finns numreringen 560/51 där 51 står för 1951, tryckåret – kanske också fotograferingsåret. Det är alldeles intill fotbollsplanen som SKIVARYD arrangeras, i den ishall som finns här sedan 1977.

I många år har Skillingaryd haft sin post förenad med järnvägsstationen. Om man studerar detta 50-talskort lite mer noga finner man många intressanta detaljer som en postkärra och allehanda gods.

Skillingaryds mest kände fotbollsspelare heter Michael Svensson och han har spelat 25-A-landskamper samt varit proffs i Frankrike och England.

Huvudjubileet för SKIVARYD är att det är 150 år sedan Skillingaryd fick sin post. Den första lokalen låg alldeles till vänster om torget. Till höger vid torget kan man skönja en postskylt och en brevlåda. I det huset var posten inrymd i ganska lång tid. Här har för övrigt filatelistförbundet sedan sommaren 2007 sitt kansli men längst upp på tredje våning.

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 12 mars – 14 april 2011

Sverige 24 mars

Välgörenhetsmärke

Ett märke med valör för inrikes brev (6 kronor) plus tillägg på en krona till Rädde barnen. Motiv, design och tryck offentliggörs först i anslutning till utgivningsdagen.

Europa 2011 - Skog

Två märken med valör för utrikes brev (12 kronor). Motiv: Björk och Gran. Utges i rullar. Formgivare: Kajsa Eldsten. Gravör: Martin Mörck. Tryck: Ståltryck och offset.

Naturkraft

Fem märken med valör för inrikes brev (6 kronor). Motiv: Vindkraft, solenergi, bioenergi och vågkraft. Utges i häfte och rulle. Formgivare: Gustav Mårtensson. Tryck: Offset.

Bruksmiljöer

Fem märken med valör för utrikes brev (12 kronor). Motiv: Forsvik, Glasrieket, Avesta, Jonsered samt Mackmyra. Utges i häften. Formgivare: Norbert Tamas. Gravörer: Lars Sjöblom och Piotr Naszarkowski. Tryck: Ståltryck.

Nätverk

Två märken med valör för föreningsbrev (5 kronor). Motiv: Nätverksbyggande. Utges i rullar. Formgivare: Vince Reichardt. Gravör: Piotr Naszarkowski. Tryck: Ståltryck och offset.

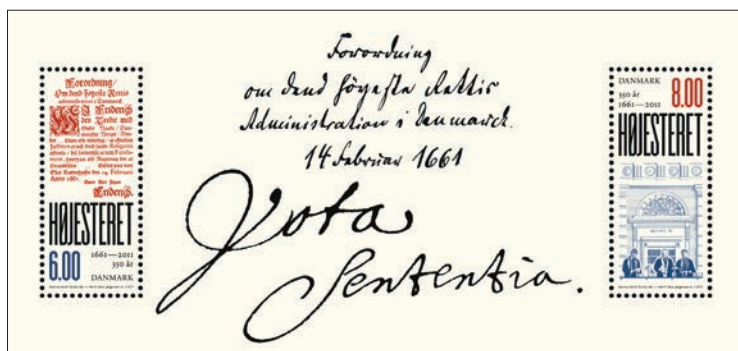

Det kommer inga frimärksnyheter från Färöarna, Grönland eller Norge under den aktuella perioden.

Danmark 23 mars

Högsta domstolen 350 år

Två märken med valörerna 6 och 8 kronor. Motiv: Domare i HD samt HD:s förordning från 1661. Utges i ark om 36 samt i miniark om två märken. Design: Rasmus Koch Studio. Gravör: Bertil Skov Jørgensen. Tryck: Ståltryck och offset. Nr 1524-25.

Frimærkskonst

Två märken i valörerna 8 och 13 kronor. Motiv: Verk av Claus Carstensen og Lise Harlev. Utges i ark om vardera 15 märken. Tryck: Ståltryck och offset respektive offset. Nr 1526-27.

Camping

Två märken med valörerna 6 och 8 kronor. Motiv: Campare respektive trädgårdstomte. Utges i ark om 36 märken samt i ett temaark med åtta märken. Design: Marie Sølyst. Tryck: Offset. Nr 1528-29.

Komplettering 9 mars

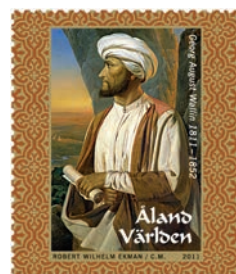
Drottning Margrethe II

Fyra märken i valörerna 6, 8, 9 och 11 kronor. Motiv: Drottning Margrethe. Utges i ark om 77 självhäftande märken. Design: e-Types/Jonas Hecksher och Jens Kajus. Gravör: Martin Mörck. Tryck: Ståltryck/offset. Nr 1519-22.

Åland 1 april

Åländska kosmopoliter

Ett märke med valör världen. Motiv: Orientforskaren Georg August Wallin. Design: R.W. Ekman. Tryck: Offset hos SCP. Upplaga: 180 000.

Finland 1 april

Tulpanbukett

Ett märke i valören 2 klass (0,60 euro). Motiv: Bukett med vita och gula tulpaner avsett för påskhälsningar. Utges i ark om tio självhäftande frimärken. Design: Leena Airikkala. Tryck: Weboffset 6/1-färger, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 300 000 märken.

Dahlia

Två märken i valören 1 klass (0,75 euro). Motiv: Röda respektive gula dahlior. Utges i ark om tio självhäftande märken. Design: Päivi Viita. Tryck: Weboffset 6/1-färger, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: Sju miljoner märken.

Fantastiska kvinnor

Två märken i valören 2 klass (0,60 euro). Motiv: Figurerna Maisa och Kaarina. Utges i häften om sex självhäftande märken. Design: Tiina Paju och Sari Luhtanen. Tryck: Weboffset 6/4, CNYK + gold 871 + silver 877, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 400 000 häften.

Två sekel av statligt byggnande

Sex märken i valören 2 klass (0,60 euro). Motiv: Sex byggnader som förvaltas av Senatsfastigheter: Ständerhuset i Helsingfors, Finlands ambassad New Delhi, Musikhuset i Helsingfors, Statsrådsborgen i Helsingfors, Malms flygplats och skogsforskningsinstitutet Metla. Utges i häften om sex självhäftande märken. Design: Pekka Piippo. Tryck: Weboffset 5/5, CMYK + Pantone, Cool gray 6, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 250 000 häften.

Kaj Franck 100 år

Fem olika märken i valören 2 klass (0,60 euro). Motiv: Föremål som var typiska för Francks designproduktion. Utges i miniatyrark med fem självhäftande märken. Design: Sanna Taskinen. Tryck: Weboffset 4/0 CMYK, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 250 000 ark.

Island 17 mars

Europa 2011 - Skog

Två märken i valörerna "50 g Europa (165 kronor) respektive "50 g utomeuropa" (220 kronor). Motiv: Årsringar och blad. Utges i ark om tio märken samt i häften om tio märken. Design: Elsa Nielsen. Tryck: Fyrfärgsoffset plus färgad metallfolie hos OeSD. Österrike. Upplaga: 250 000 respektive 150 000 samt 12 000 häften med vardera märke. Nr 549A-B samt H91 och H92.

Fyrar I

Två märken i valörerna "50 g inland" (75 kronor) och "50 g Europa" (165 kronor). Motiv: Langanes och Stokksnes fyror. Utges i ark om tio märken. Design: Örn Smári Gíslason. Tryck: Fyrfärgsoffset, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 250 000 av var märke. Nr 550A-B.

Motorsport

Fyra märken varav två i valörerna "50 g inland" (75 kronor) respektive två "50 g Europa" (165 kronor). Motiv: Rally, motocross, sandracing och dragracing. Utges i två häften om fyra märken. Design: Hlynur Ólafsson. Tryck: Fyrfärgsoffset, Joh. Enschedé, Nederländerna. Upplaga: 27 000 av var häfte. Nr H93 och H94.

Det har framförts önskemål från flera medlemmar att Facits numrering av nya utgåvor ska publiceras i Filatelisten. Av utrymmesskäl listas enbart Sverige. För hela listan med de nordiska länderna se vår hemsida, www.sff.nu. Facit uppger att numreringen inte sätts i förväg, utan ganska sent på grund av allt för många ändringar i utgåvor som föranlett omnumrering. Vi reserverar oss för senare ändringar.

Datum	Utgåva	Valör	Facit nr	Beskrivning
2011-01-27	Blågult	Brev	2807	Svenska flaggan
	Blågult	Brev	2808	En flaggstång
	Blågult	Brev	2809	Många flaggstänger
	Blågult	Brev	2810	"Heja!"
	Blågult	Brev	2811	Flagga på fordon
	Blågult		SH48	Häfte 1 x10 (2808-2811)
	Cyklar	Brev	2812	Monark 523
	Cyklar	Brev	2813	Crecent låghjuling
	Cyklar	Brev	2814	Carolous damcykel
	Cyklar	Brev	2815	Skeppshult STC steel
	Cyklar	Brev	2816	Skeppshult trehjuling
	Cyklar		H585	Häfte 1 x 10 (2812-2816)
	Fossiler	30 kr	2817	Snäckfossil
	Fossiler	40 kr	2818	Bläckfiskfossil

Välkommen

till en av

Europas största frimärksbutiker

www.posthistoria.se

Mer än 60 000 objekt

Samtliga objekt med avbildningar!!!

- Öppet dygnet runt alla dagar i veckan
- 200 till 300 nya objekt inkommer dagligen
 - Snabb leverans
- Medlemmar får fortlöpande nyhetsinformation
- Levande frimärksbutik med ny information dagligen
- Frimärken för alla = objekt från många olika intresseområden finns tillgängligt
 - Vi köper samlingar och/eller enstaka objekt

Välkommen att kontakta oss!

POSTHISTORIA WORLD WIDE AB

Christer Karlsson & Mats Carlstedt

Box 16077, 750 16 Uppsala. Tel. 018-26 27 33, 070-345 21 53
E-post: posthistoria@posthistoria.se ~ www.posthistoria.se

Äntligen inflyttade!

Nu har vi flyttat in i våra nya lokaler.

**Vår nya adress för tidsbokade besök är
Torbjörnstorg 1 i Uppsala.**

**Framöver kommer vi återigen att öka
antalet inkomna objekt per dag.**

**Inom kort kommer vi dessutom att
lansera ytterligare nya tjänster.**

Välkommen att följa med på vår resa.

**Är du ännu inte medlem hos oss
ta tillfället i akt att bli det nu.**

**Mycket nytt och spännande
material är på ingång till vår
hemsida.**

Välkommen!

All världens frimärksländer

Namibia

Engelska är Namibias officiella språk trots att det bara talas av en liten minoritet av landets befolkning. Afrikaans, ovambo, herero och nama är några av de andra viktiga språken i landet. Till dessa språk kommer också tyska!

Vid slutet av 1800-talet hade Tyskland inlett en kolonial expansion av stora mått. Sydvästafrika var ett av de områden man önskade inkludera i sitt imperium. Redan på 1840-talet hade tyska missionärer kommit till området. På 1880-talet köpte Adolf Lüderitz ett område vid kusten. Det kom sedan att bli bas för den tyska expansionen in i landet. År 1884 blev området ett tyskt skyddsområde och det fick namnet Tyska Sydvästafrika.

Hamnstaden Walvis Bay hade dock ockuperats av engelsmännen och den tillhör än idag Republiken Sydafrika.

Lokalbefolkningen var på intet sätt nöjd med det tyska styret. Det blev omfattande uppror dels på 1890-talet och dels 1904. Båda slogs ned med stor brutalitet och de upproriska folkgrupperna deporterades till minst sagt ogästvänliga trakter. Det rapporteras att enbart hererofolket decimerades med tre fjärdedelar. Om det inträffat idag hade nog de tyska övergreppen karakteriserats som folkmord.

Ur postal synvinkel är brev från dessa oroliga perioder mycket uppskattade. Ofta fick man vidta extraordinära åtgärder när det saknades både frimärken och stämplrar.

Med start år 1888 började tyska frimärken användas på

postkontoren i landet. Det är naturligtvis stämpelavtrycket som avgör om märket har förekommit på post från Deutsch-Südwestafrika. År 1897 kom de första egna frimärkena för kolonin. Till att börja med nöjde man sig med tyska frimärken som övertrycktes med kolonins namn.

År 1900 introduceras kejsarjakten "Hohenzollern" som motiv på Tyska Sydvästafrikas frimärken (alla tyska kolonialfrimärken hade samma motiv vilket kan tyckas vara aningen fantasilöst).

Under första världskriget invaderades Tyska Sydvästafrika av trupper från Sydafrika. Landet blev nu ett sydafrikanskt mandat.

I Tyskland gav man efter kriget ut speciella (icke postala) sorgemärken över landets förlorade kolonier. Här fick "Hohenzollern" än en gång en framträdande roll.

Sydafrikanerna nöjde sig inledningsvis med att använda sina egna frimärken i landet. Först 1923 kom frimärken övertryckta med landsnamnen South West Africa (engelska) och Zuid-West Afrika (afrikaans).

År 1931 utgavs en pampig serie med helt lokala motiv. Märkena i arket har omväxlande text på engelska och afrikaans. Med start 1973 hade de flesta frimärken landsbeteckningen SWA.

Sydafrika önskade införliva Sydvästafrika och ville alls inte låta landet bli självständigt. År 1966 beslöt FN att Sydvästafrika inte längre skulle vara ett sydafrikanskt mandat något som regeringen i Pretoria vägrade att acceptera.

På 1960-talet bildades frihetsrörelsen SWAPO som fick stöd av Angola och Kuba i kampen mot den sydafrikanska ockupationen. År 1990 blev landet äntligen självständigt och fick nu namnet Namibia.

Namibia har ett torrt tropiskt klimat. I Kalahariöknen kan temperaturen på sommaren nå +50°! Vid kusten är temperaturerna dock betydligt behagligare. Landet har ett mycket omväxlande djurliv som ofta har figurerat på dess frimärken. Många arter har anpassat sig till ett liv i ökenmiljö.

Många namibier bedriver än idag jordbruk för att huvudsakligen kunna försörja den egna familjen. Längs kusten spelar fisket en viss roll. Men det är gruvinstrin som är av störst betydelse för Namibias ekonomi. Viktigaste exportprodukt är diamanter.

De tyska missionärerna var tydligen mycket framgångsrika. Av statistiken framgår att hela 90 procent av befolkningen är kristen. De tyska myndigheterna uppmanade sina landsmän att utvandra till Tyska Sydvästafrika. Än idag finns en stor tysktalande befolkningsgrupp i Namibia. Den namibiska ra-

dion sänder på tyska tio timmar per dag vilket ger oss en liten uppfattning om den tyska minoritetens storlek.

Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksländer har det självständiga Namibia sedan 1990 gett ut över 800 frimärken och ett 50-tal block. Sydvästafrika gav under perioden 1923-1990 ut 900 frimärken och elva block. En samling Tyska Sydvästafrika omfattar nästan 40 märken. Som synes finns det en hel del frimärken att infoga i en Namibiasamling. Lyckligtvis har det stora flertalet motiv som väl speglar Namibias kultur, historia, ekonomi, flora, fauna samt landets internationella kontakter.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
 Befolkning: 2,1 miljoner
 Huvudstad: Windhoek
 Språk: engelska
 Valuta: namibisk dollar = 100 cents (ca SEK 1.00)
 Filatelliservice: The Manager, Namibia Stamp Centre, Namibia Post Ltd., Private Bag 13336, Windhoek, Namibia

Årets frimärke 2010

Det blev frimärket med den lekande katten i häftet katter som vann omröstningen av Årets frimärke 2010.

Det vinnande frimärket har formgivits av Carina Länk. Märket med den lekande katten är ett av fyra motiv i häftet som utgavs 28 januari 2010.

På andra plats kom Tre penséer och på tredje plats Kronprinsessparet i förlovningssoffan.

Det sammanlagda antalet röster i omröstningen var drygt 19 000.

Postmat till gamla

De danska brevbärarna ska inte bara leverera brev och paket, utan även mat. Därför har ugnar installerats i de danska postbilarna, uppger TT.

Uppdraget kommer från Köpenhamns kommun, och avtalet innebär att Post Danmark från första februari tog över ansvaret för matleveranserna till omkring 2 000 äldre.

Häftesabonnemang

Posten Frimärken startar från och med i mars ett nytt abonnemang med markerade häften, som omfattar tre exemplar. Ett häfte med ren cylindersiffra, ett med rent kontrollnummer och ett med rent rygstryck. På häften med självhäftande märken kommer rygstrycket ihop med kontrollnummer.

Harry Wennberg

Det var ingen slump att Harry Wennberg blev frimärkssamlare. Hans far, Wilhelm August, var en pionjär inom svenskt frimärkssamlande, och byggde upp en ortstämpelsamling på 8 000 exemplar. Det sägs att han för att åstadkomma denna gått igenom tre miljoner märken! Parallellt byggde Wilhelm August upp en samling stämpelstampar som efter hans bortgång ställdes ut i Lichtensteins frimärksmuseum 1895, vad som sedan hände med stampsamlingen är okänt. Det visar på två intressanta saker, dels att stämpelsamlande fanns med redan från början då Wilhelm August är en av de först kända frimärkssamlarna i Sverige, dels att Postverket inte verkar ha betraktat sina egna stämpelstampar med något större intresse. I och för sig förståeligt med tanke på att stämpelns uppgift är att göra frimärket ”värdelöst”.

Harry Wennberg föddes 4 mars 1872 i Göteryd, Småland. Han var den åttonde i en syskonskara på tio barn. Om uppväxtmiljön var rikt på frimärken, var det sämre ställt vad gäller ekonomin (ett välkänt fenomen bland frimärkssamlare). Faderns arbete som ingenjör medförde ett kringresande liv, som bland annat förde familjen till Norge. Där investerade han i en sulfatfabrik som brann ner, vilket ledde till att familjen fick ekonomiska bekymmer. Harry Wennberg fick därför vid tretton års ålder påbörja en anställning hos en bekant till fadern som hade en lampfabrik i Kristianstad. Lampfabriken visade sig vara en synnerligen trist arbetsplats, och Wennberg vantrivdes. Med våra ögon framstår det som väldigt hårt att behöva börja arbeta så tidigt i livet, men ännu långt in på 1900-talet var det vanligt att man i samband med konfirmationen började bidra till familjens försörjning. Däremot måste det naturligtvis ha varit oerhört tufft att behöva flytta hemifrån i så unga år.

Som sjuttonåring packade han sin kappsäck och mönstrade på som sjöman, traden gick mellan Amerika och Europa. 1891 gick Wennberg iland i New York, och för en tid försörjde han sig på tillfällighetsjobb. Wennbergs stora frimärkskunnande gjorde att han snart kom i kontakt med andra frimärkssamlare. Mr Cunningham, en framstående entreprenör, blev lite av en mentor för Wennberg, som nu börjat bygga upp en egen samling. Wennberg som var omvitnat duktig och hårdad av såväl fabriksarbetet som av åren till sjöss, fick trots sina unga år den svåra uppgiften av Mr Cunningham att på Cuba övervaka maskinuppsättningen på ett sockerbruk. På sjöresan till Cuba insjuknade stora

Harry Wennberg på sin femtioårsdag. Bild: Privat

delar av besättningen, och Wennberg som var sjöman ryckte in och fick när han hjälpte till som eldare brännskador som gav livslånga ärr på kroppen. Väl på Cuba ådrog han sig malaria som tidvis även senare i livet skulle ge honom svåra hälsoproblem, detta till trots trivdes Wennberg bra på Cuba. Just kring sockerbruken fanns en intressant blandkultur som hade sina rötter i slavsamhället, där afrikansk och europeisk kultur möttes, och i än högre grad en sammansmältning mellan de olika afrikanska kulturerna. Det var inga duvungar som arbetade på sockerbruk, de flesta var slavättlingar och kända som tuffa soldater i kriget mot spanjorerna. Det kunde gå rätt vilt till på festerna runt sockerbruken. På vilket sätt Wennberg deltog i sällskapslivet framgår ej, men han trivdes i alla fall på Cuba.

På Cuba fick Wennberg meddelande om att en vettvilling sprängt bankpalatset (ännu en finanskris?) där Mr Cunningham vistades i luften. Cunningham

fanns bland de omkomna och Wennberg fick order om att åka till New York. Vid upprättandet av dödsboet visade det sig att Cunningham inte haft fullt så god kontroll på ekonomin och hans egendom försåldes. Wennberg hade deponerat sin samling hos Cunningham, och åter i New York fick han veta att den sålts i konkursen. Wennberg bestämde sig då för att fara hem till Sverige. Vad hade hänt om Cunninghams företag blomstrat? Hade Wennberg i så fall blivit kvar i Amerika? Rentav etablerat sig på Cuba?

Prosten Carlssons berömda sexskillingbrev. Enda brevet med sex stycken 6 skilling banco. Det sändes från Stockholm till London 1858. Brevet var framme efter fem dygn. Portot motsvarade lönen för en dags hårt industriarbete. Bild: Postmuseum

Tröga affärer

Vid tidpunkten för Wennbergs hemkomst led fadern av såväl dålig hälsa som ekonomiska problem, och han bad därför sin son att sälja delar av familjens frimärkssamlingar (Harry Wennberg hade under sin utlandsvistelse regelbundet skickat hem frimärken). Det var nog vanligare än vad man tror att borgerliga familjer hade ekonomiska problem. Man hade ju friköplat sig från bondesamhället, och när debet och kredit inte gick ihop hade man ingen naturahushållning att falla tillbaka på. Medan Harry Wennberg gick runt och funderade på försäljningen upptäckte han en tobaksaffär som var till salu, i fönstret fanns även en del frimärken. Wennberg fick då idén att köpa tobaksaffären och på egen hand sälja faderns samling.

Till en början gick affärerna trögt, och svåra malarianfall fick kureras genom en sommar ute i Stockholms skärgård. Vid en lagerinventering ute i skärgården fann Wennberg en 20/TRETIO i par med en vanlig tjugöring stämplad Wifsta Warf 1880. En svala gör ingen sommar, det krävdes mer för att få fart på affärerna, och väl hemkommen till butiken hade Wennberg tur. In genom dörren kom prosten Carlsson. Han hade varit legationspräst i London 1853-1863 och erbjöd nu Wennberg att köpa

Feltrycket 20/TRETIO löpte som en röd tråd genom Wennbergs liv.

en alldeles enastående brevsamling med skilling. Portot till Storbritannien var 36 skilling, och här fanns ett brev med fyra treskillingar och tre åttaskillingar (inget känt brev med den kombinationen finns bevarat idag), mängder av brev med 4 skilling, 8 skilling och 24 skilling som var den vanligaste kombinationen, samt det berömda brevet med sex stycken sexskillingar som nu finns på Postmuseum. Flertalet märken blöttes av, och endast ett fåtal av prostens brev finns bevarade. Man kan i sammanhanget inte låta bli att undra över om det också ingick en rad intressanta brev i vapentyp öre, portot var då 108 öre. Finns det någon i läsekretsen som sett Carlsson-brev i vapentyp öre?

En tuffing

Harry Wennberg var vad man i dagligt tal brukar kalla en tuffing. En medlem i Jämtland (benämnd som Herr Herje H., det fingerade namnet pekar i riktning mot Härjedalen), hade tillskansat sig och förskingrat en mängd cirkulationshäften (inga halvmesyrer här inte), och höll sig nu undan i norrlandskogarna. Wennberg fick i uppdrag att finna denne Herje H. På annandag jul gav sig Wennberg iväg, och på självaste nyårsafton återvände Wennberg i triumf, med både häftena och en mängd konanter. Wennberg hyllades med en silverpokal bland sina frimärksskamrater.

1904 gjorde Wennberg ett första försök att bli den ledande handlaren i Stockholm genom att lämna anbud på Postverkets klipp, men fick se sig knappt övertrumpfad av Heinrich Lichtenstein. 1908 var det definitivt dags för ett tronskifte då Wennberg vann upphandlingen om sju ton postklipp. Just

dessa upphandlingar hade en nyckelroll för hur man skulle lyckas som handlare då det dels öppnade upp massmarknaden, dels innehöll framför allt Wennbergs gigantiska uppköp en rad 20/TRETIO. Det var också bland dessa klipp som sonen Wilhelm 1913 upptäckte dubbeltrycket 20 öre på 20 öre, det dröjde alltså nästan fyrtio år från utgivningsdatumet innan det upptäcktes. I 1962 års handbok anges för övrigt upptäcktsåret till 1910 vilket förmodligen är felaktigt då Wilhelm föddes 1899.

Livslång antagonist

Wennberg var nu obestridligen Sveriges dominerande frimärkshandlare. Han saknade dock inte konkurrenter. Erich Lichtenstein, som efterträtt sin far Heinrich, och Harry Wennberg undvek nogsamt varandra. En annan färgstark handlare, Gösta Sahlin, retade sig inte utan orsak på de allt större förmåner och privilegier Wennberg erhöll. När cirkulationshäftena till frimärksklubben anlände var det en oskriven regel att de först skulle skickas till Wennberg för genomgång. Det var ett oskick som den orädd Sahlin med hjälp av några andra medlemmar fick stopp på. Sahlin skulle bli en livslång antagonist till Wennberg.

Med tiden utvecklade Wennberg ett allt tätare samarbete med Postverkets generaldirektör Julius Juhlin, samt intendenten för frimärksförrådet och postmuseichefen Johannes Rudbeck. De kom nästan att bilda ett slags triumvirat i frimärkssverige, och till skillnad från det romerska triumviratet höll de dessutom sams! Åren 1916-1918 kulminerade samarbetet i en rad händelser som fick frimärkssverige att höja på ögonbrynen.

Fosterlandsvän

1916 besöktes Harry Wennberg av kapten Hans Boberg. Kaptenen frågade om det gick att få ett välgörenhetsfrimärke utgivet till förmån åt landstörmen. Harry Wennberg var en känd fosterlandsvän och engagerade sig gärna i frågan. Det resulterade

Harry Wennberg var arkitekten bakom utgivningarna av landstormsmärkena.

i att tre landstormsserier gavs ut, den sista kom faktiskt ut efter vapenstilleståndet. För Wennbergs del var den andra serien en riktig kassako, den hade han ensamrätt på, och nära halva försäljningsbeloppet tillföll hans firma. Nu var nog Wennberg van vid stora provisionsintäkter då han redan 1910 erhållit rätten att sköta Postens detaljhandel i Stock-

holm, liksom i Malmö från 1911. Provisionsvillkoren har aldrig offentliggjorts.

Värnamomärken

År 1918 inträffade ett av de mest intressanta händelseförloppen i svensk frimärkshistoria, då historien om Värnamomärkena rullades ut. Eftersom jag nyligen redogjort för historien i Nordisk filateli 9/2010 hänvisar jag intresserade läsare till den, eller till Sven-Rune Johanssons artikel i *Posttryttaren* 1996. Jag vill här passa på att rätta ett sakfel i min artikel om Värnamomärkena. Jag skriver där att man lär ha klistrat tillbaks avblötta Värnamomärken. Det korrekta ska vara att man lär ha klistrat tillbaks avrivna hörn av avier/adresskort.

Wennberg bytte 1918 till sig 50 ostämplade exemplar av samtliga 17 st nytrycksvalörer, samt en mängd eftertryck.

Sammanlagt 370 000 lösenmärken lyckades Wennberg få loss ur Postens förråd.

Mindre känt är att det samma år ägde rum en rad anmärkningsvärda bytesaffärer mellan Wennberg och Postmuseum. Wennberg sammanställde en rad samlingar som han sedan bytte mot väldiga mängder frimärken ur frimärksförrådet, efter och nytrycksserier av skilling, mängder av ostämplade ringtypsmärken varav sammanlagt 100 stycken 1 rd t 13 vid två tillfällen, 370 000 (!!!) stycken lösenmärken (varav 3 000 stycken 24-öres!), två stycken 20/TRETIO och så vidare. Som extra säregen framstår den bytesaffär där Wennberg lämnade in en skillingsamling i utbyte mot en stor mängd giltiga påtrycksmärken (Gustav V i medaljong) till en nominal på 73 000 kronor (närmare två miljoner kronor i dagens penningvärde), de skulle då vara stämplade, men eftersom Wennberg själv erbjöd sig att bekosta stämplingen lämnades de ut ostämplade.

Efterstämpling

Många av de ostämplade ringtypsmärken, och i synnerhet lösenmärken, som idag omsätts på auktionerna härrör förmodligen från dessa bytesaffärer. För de som läst historien om Värnamomärkena är posttjänstemannen Olof Olofsson, alias Post-Olle,

välkänd. Olofsson var bland annat känd för efterstämpling av lösenmärken. När han greps 1939 för att ha antedaterat Värnamomärken gjordes även en husrannsakan, varpå man fann en mängd stämplrar. I början av tjugotalet fälldes Post-Olle för att ha förfalskat omvända påtryck på luftpost. Har vi här en posttjänsteman som under nära 20 års tid ägnat sig åt olika typer av stämpelförfalskning? Polismannen, Värnamobon och frimärkssamlaren Sten Sesö (1940-1991) är den person som lyckats klarlägga de många turerna kring Post-Olle.

Bland de tusentals o-stämplade ringtypfrimärken Harry Wennberg bytte till sig fanns till exempel 100 stycken 1 rd t 13 (F37).

Ferrariauktionen 1923

1922 auktionerades mycket av det svenska materialet ur de legendomspunna Ferrarisamlingarna ut, och Wennberg tog initiativ till en insamling för att ropa in den gula treskillingen till Postmuseum, 11 000 kronor samlades in. Dramatiken låg tät i Paris när baron Leijonhufvud dök upp i sista stund och ropade in objektet för 12 000 kronor. Många

har tyckt det var synd att den gula treskillingen inte hamnade på Postmuseum, och Leijonhufvud har nästan fått klä skott för att han inte lät det ske. Som framgår av mitt inlägg i filatelisten nr 8 2010 tycker jag att det var det bästa som kunde hända. Nämligen att Leijonhufvud på detta sätt räddade frimärkets fortsatta historia. Med på Ferrariauktionen 1923 (sammanlagt hölls fjorton stycken) fanns en gammal bekant till Wennberg, paret med 20/TRETIO stämplat Wifsta Warf 1880! Det som Wennberg i sin ungdom hade funnit vid inventeringen i Stockholms skärgård när han anfäktades av malaria. Den hade som så många andra rariteter snirklat sig fram till storsamlaren Ferrari.

Harry Wennberg sparade aldrig på sig själv, och till slut orkade inte kroppen längre. Julen 1926 insjuknade Wennberg och kort därefter avled han. Man kan tycka vad man vill om Harry Wennbergs frimärksöden, men en sak kan man aldrig ta ifrån honom, han var en oerhört duktig frimärkssamlare, och utan honom hade svensk frimärkshistoria varit bra mycket fattigare.

Vill man läsa mer om Harry Wennbergs liv rekommenderar jag Björn Sylwans biografi i *Postryttaren* 2004. Den är mycket väl genomarbetad och intressant.

Petter Landell

Svenska bomber!

Sverige har kanelbullar och skinka på frimärken men inte wienerbröd eller wienerkorv. Österrike har däremot sedan den 15 februari 'Sverigebomber' som frimärksmotiv.

Enligt den österrikiska postens presentation består dessa bomber av äggviteskum på en botten av rån och överdragna av ett tunt chokladlager, det vill säga vad vi oegentligt brukar kalla gräddbullar. Detta understryks av det foto som också visas i presentationen och som återges här.

Varifrån namnet kommer förklaras inte men bomberna ifråga påstås vara "uppfunna" av en österrikare vid namn Walter Niemetz, vars firma har existerat sedan 1930 – inget jubileum således. Enligt uppgift på Google ska namnet på bomben bero på att Walter hade en svensk kompis som hjälpte till med uppfinningen.

Märket ingår i en serie "klassiska märkesmotiv", så nu vet vi att gräddbullar är klassiska, kanske inte i klass med den gula treskillingen men dock. Bör ju platsa i en samling "Sverige i utlandet".

Gunnar Dahlgiv

Punkter javisst – men annorlunda på O II K

Nog tycker vi väl litet till mans att alla dessa punkter som dyker upp överallt på Oscarsmärkena är en smula tröttsamma. Så är det i varje fall om det rör sig om tillfälliga punkter, men även många återkommande punkter kan pröva vårt tålamod. Toleransen ökar betydligt, åtminstone när det gäller mig, om punkten, stor eller liten, kan tjäna som så kallad kontrollpunkt. En sådan kan ju till exempel hjälpa mig att bestämma vilken position i 100-arket ett visst märke har. En punkt som gör nytta försvarar ju sin existens.

Det finns till och med punkter som är avsiktligt anbringade för att göra nytta. Då har vi kommit in på dagens ämne och det som jag brukar kalla ritpunkter. Dessa kan finnas i ett antal av två stycken per 100-ark. De finns i så fall mitt i mellanrummet mellan positionerna 41 och 51 samt 50 och 60. Ibland sitter de ute i arkmarginalen men väldigt ofta i den vågräta marginalen mellan de nämnda positionernas frimärksbilder.

Än en gång: dessa punkter är avsiktligt ingraverade i tryckplåten. Meningen med dem var att de skulle finnas till hjälp när man ritade tandningsriktlinjerna, som ju var riktlinjer i samband med att man lade in 100-arken i tandningsverket. Dessa punkter och streck var ju avsedda som hjälpmedel vid frimärksframställningen och skulle helst inte märkas på slutprodukten frimärket när detta nådde kunden.

Valören 5 öre har två tryckplåtar skannade. På den från 1891 finns ritpunkterna både på vänstra sidan mellan positionerna 41 och 51, samt på höger sida mellan positionerna 50 och 60. Just de här ritpunkterna tillhör kategorin mindre, men de är väl synliga i datorn när man förstorar upp bilden. Detta ark har heller inte några tandningsriktlinjer inritade. På lösa frimärken borde man kunna hitta åtminstone ritpunkter eftersom de bevisligen finns på ovan beskrivna tryckplåt från 1891, men det har jag inte

lyckats med ännu. Det skannade arket från 1894 har varken ritpunkter eller tandningsriktlinjer.

Valören 10 öre har på sitt ark från 1891 inga ritpunkter. På arket från 1894 finns ritpunkt till vänster och troligen en på höger sida. Den senare är dock väldigt svag. Tandningsriktlinjer finns inte på någon av 10-öresplåtarna. I just detta fallet har jag funnit ritpunkter på ett flertal lösa frimärken från 1894 års tryckplåt använda åren 1894-97 och alla utan tandningsriktlinjer, KÖPING 1895.

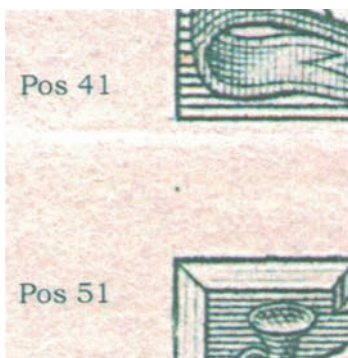
Bilder: Lefj Leclmnr

Valören 20 öre har på sin plåt från 1891 tydlig ritpunkt på vänster sida men troligen ingen på höger. Tandningsriktlinjer finns inte alls. Det gör det dock på plåten från 1894 men dessa tandningsriktlinjer är korta och ovanligt kraftiga. De har också tydliga ritpunkter som på båda sidor smälter ihop med tandningsriktlinjerna.

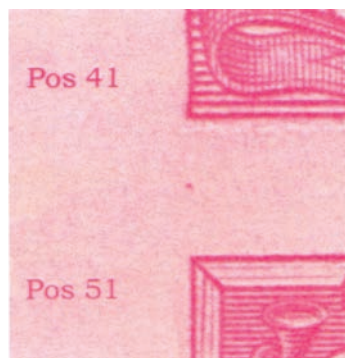
Den skannade tryckplåten på 30-öresvalören 1891 har varken ritpunkter eller tandningsriktlinjer. Samma gäller för 50-öresvalören, som ju har skannats både när det gäller 1891 och 1894 års ark.

Fortsättning följer i nästa nummer och då med tyngdpunkten lagd mera på tandningsriktlinjerna.

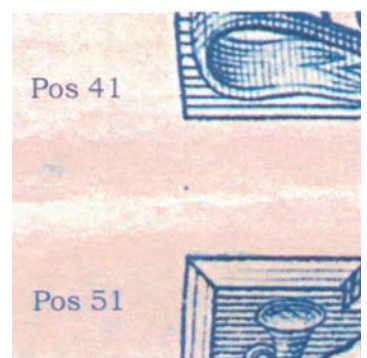
Olle Lyrinder

5 öre grön 1891

10 öre röd 1894

20 öre blå 1891

Den nya tidens frimärkshandlare

Något äldre läsare kommer säkert ihåg att det förr fanns frimärksaffärer i de flesta större städer. Varuhusen hade dessutom nästan alltid ett utbud av frimärkspaket, insticksböcker och andra tillbehör. Idag är läget helt annorlunda.

Frimärkshandeln har i stor utsträckning flyttat till Internet med alla de för- och nackdelar detta innebär. Vi skall här presentera Håkan Andersson, en av den nya tidens frimärkshandlare. Han driver sedan några år företaget Star & Stamp.

Den nu 51-årige Håkan har i stort sett hela sitt yrkesverksamma liv arbetat inom industrin men han har även provat på att under en kortare tid vara egen företagare.

Han växte upp i ett hem med en frimärkssamlande pappa. Detta ledde dock inte till något större filatelistiskt intresse för Håkan. Det var så sent som 2004 som Håkan upptäckte vår fina hobby och han blev genast en mycket aktiv medlem i Halmstads Filatelistförening. Det stora samlarintresset är ortsstämplor under Oscarsperioden.

Tillsammans med en vän lade Håkan upp sin första auktion på Tradera hösten 2005. Efter en blygsam start ökade verksamheten från månad till månad.

Ett par år senare insåg Håkan att det inte gick att kombinera auktionsverksamheten med jobbet inom industrin. Han valde då att säga upp sig från sitt arbete för att helt ägna sig åt sitt auktionsföretag som han döpte till Star & Stamp.

Med sin far och andra mera erfarna samlare som mentorer blev Håkans filatelistiska kunskaper allt mera omfattande. Han insåg tidigt att aktuella frimärkscataloger och annan litteratur behövdes i ett företag av denna typ.

När jag samtalar med Håkan betonar han hela tiden vikten av god kvalitet på alla objekt han säljer. Detta är säkert en influens från pappan som alltid satsat på bästa möjliga kvalitet i sina samlingar. Kvalitetsmedvetande och ärliga och tydliga beskrivningar av auktionsobjekten är ledstjärnorna i Håkans företag.

Det går åt mycket tid att skaffa material på olika auktioner runt om i Sverige. Samlingar och partier bryts sedan ned till lämpliga objekt för försäljning på i första hand Tradera. En hel del av materialet kommer från privata inlämnare och säljs på provisionsbasis.

Sverige är det område som säljer allra bäst men det är också det material som är dyrast i inköp. Men Håkan vill vara så bred som möjligt i sitt utbud. Varje gång han delar upp en samling från ett nytt land försöker han lära sig så mycket som möjligt om

materialet. Han har valt att starta alla sina auktioner på 12 kronor. Orsaken till detta är att han helt enkelt tröttnade på att hela tiden ändra sina utropspriser.

Att arbeta som frimärkshandlare är inte alltid en dans på rosor. Det blir ofta mycket långa dagar med en mängd olika arbetsuppgifter. Att sammanställa och noggrant beskriva auktionsobjekten tar lång tid. Sedan skall objekten skannas och läggas in i ett auktionsprogram. När auktionen väl är genomförd skall alla objekt skickas ut till köparna runt om i Sverige och i andra länder. Det är de många administrativa uppgifterna som Håkan upplever som allra jobbigast.

Till de mera trevliga inslagen i jobbet som frimärkshandlare hör telefonsamtalen från nöjda kunder som hittat nytt och passande material till sina samlingar. Mindre trevliga är de tillfällen då "kunder" helt enkelt lagt beslag på dyrbara objekt utan att göra rätt för sig.

Som professionell handlare måste verksamheten hela tiden generera tillräckligt med vinst för att täcka de fasta utgifterna och helst också ge en viss utdelning för all möda. Detta är kanske något som vi kunder nog inte alltid reflekterar över.

När jag frågar Håkan om framtidsplanerna för Star & Stamp blir svaret att han nog i första hand tänker fortsätta på den inslagna linjen. Men som den borte entreprenör han är, finns det också tankar om att expandera verksamheten till brev och vykort.

Det finns väldigt många säljare på Tradera och andra liknande auktionssajter men det stora flertalet sysslar med köp och försäljning som en hobby. Håkan Andersson och ytterligare ett litet antal handlare har valt att anpassa sina "frimärksaffärer" till den nya tidens villkor.

Christer Brunström

Boerkriget

Något om president Krügers flykt till Machadodorp och en där utfärdad proklamation med tillkännagivande om regeringens förflyttning från Pretoria till denna ort. Proklamationen spreds bland annat genom utgivningen av ett särskilt proklamationskort, ett vanligt ½ penny Z.A.R. helsakskort med en kopia av proklamationen tryckt på kortets baksida.

Boerkriget ägde rum under åren 1899-1902. Efter betydande framgångar i krigets början förlorade boerna, särskilt efter katastrofen vid Paardeberg den 27 februari 1900, allt mer initiativet. Den 5 juni så intog engelsmännen huvudstaden Pretoria.

President Krüger hade dessförinnan, den 29 maj, lämnat huvudstaden och med sin regering begivit sig åtföljd av en boerstyrka österut längs järnvägen till Machadodorp, där en proklamation utfärdades om regeringens förflyttning dit. Men när även där läget blev ohållbart tvangs Krüger jämte sitt följe fortsätta sin flykt längs järnvägslinjen till gränsstationen Komati Poort och in i portugisiskt område och därifrån till Europa för att där verka för boernas sak. Engelsmännen besatte Komati Poort den 24 september 1900.

Proklamationskortet

Det här visade ½ penny helsakskortet är rättidigt stämplat Machadodorp den 7 juni och Waterval-Boven den 8 juni 1900. För att fylla på de minskade förråden av kortet trycktes senare en ny upplaga om 5 000 exemplar. Jag saknar tyvärr närmare uppgifter om upplagornas tryckning och hantering och vad till exempel siffran 54 på textsidans nedre vänstra hörn avser. Skulle därför sätta stort värde på om någon i ämnet bättre orienterad läsare ville höra av sig sig med eventuell kommentar och eventuell tillägg.

I en engelsk auktionskatalog (Sandyfayres 28.11.06) utbjöds ett av de nytryckta korten under katalognummer 7812 med följande beskrivning: "1900 Machododorp 1 penny postal card, only 5.000 issued to support supplies of the diminished 1900 Proclamation card, very fine example pre-cancelled with light 26 Aug 1900 Watervall-Boven cds postmark, as sold by the Post Office (Mathews p 136/37)."

Jag noterar att de båda korten har olika valor, ½ respektive 1 penny, och saknar adressat. Efter allt att döma kunde korten köpas på postkontoren till pris motsvarande valören och på så sätt komma till allmänhetens kännedom och kanske bevaras som

souvenir eller samlarföremål. Mer information finns kanske att hämta i ovan nämnda ”Mathews p 136/37”, som jag dock inte har tillgång till.

Svensk översättning av proklamationstexten i huvudsak:

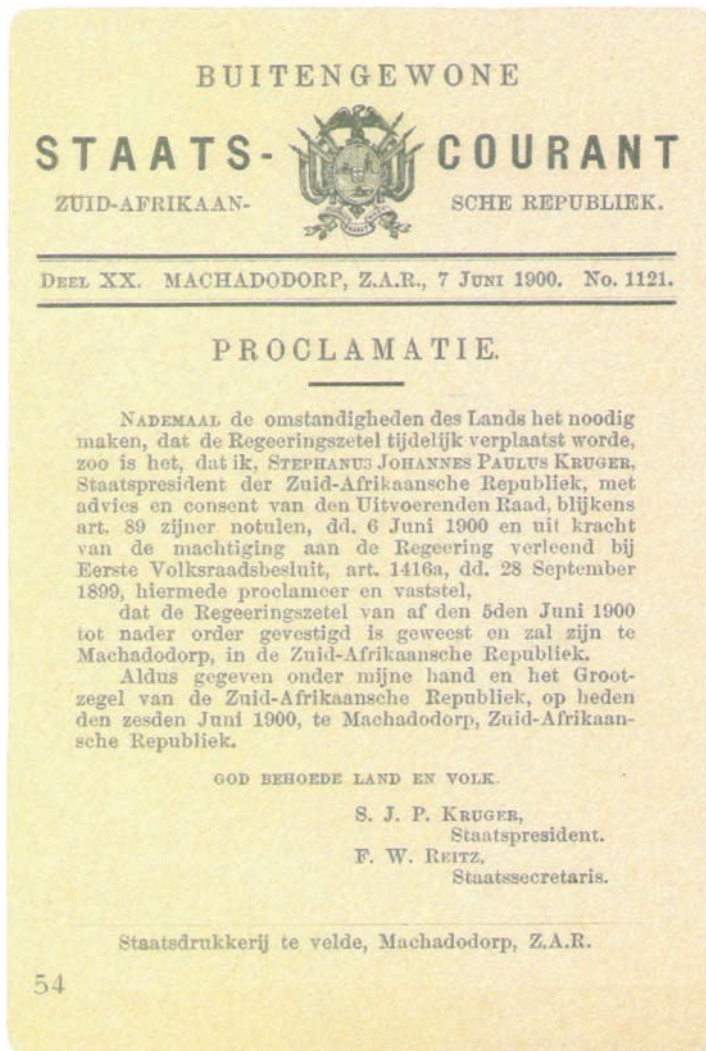
*“Proklamation
Som omständigheterna i landet har gjort det nödvändigt att förflytta regeringens säte, proklamerar jag, Stephanus Johannes Paulus Krüger, statspresident i Sydafrikanska republiken i samförstånd med beslutande rådet jämlikt artikel 89 och i kraft av Folkrådsbeslutet den 28 september 1899 härmed, den 6 juni 1900, att regeringen till annat beslutats skall ha sitt säte i Machadodorp i Sydafrikanska republiken från den 5 juni 1900. Underskrivet med egen hand under Z.A.R.:s storsigill den 6 juni 1900.*

*Gud beskydde land och folk.
SJP Krüger, Statspresident
F W Reitz, Statssekreterare.”*

Nedan några brevmärken till förmån för president Krüger:

”Gloria / Krüger / Para los Boers / El Transvaal”
”Long Tom”

Brevmärkena kan ha utgivits i Spanien, som hade frivilliga på boersidan. ”Long Tom” var en stor belägringskanon, tillverkad av Creusot i Frankrike, som kunde slå ut de grövsta brittiska kanoner. De var kända under namnet ”Long Toms”.

Harry Hohndorf

55 öre Medaljong är alla kamtandade!

I föregående SFT kom Tomas Olsson och Fredrik Schell med genmäle mot min presentation av 55 öre Medaljong. Tydligt har Thomas Larsson tagit lärdom av mitt genmäle och insett kamtandningen för 55 öre Medaljong.

Olsson har 200 helark

Man får gratulera Olsson till sitt innehav av "ungefär 200 helark" och "inte hittat ett enda som inte har både övre och nedre marginalen perforerad". Olsson har troligen blandat in Medaljong i allmänhet. Larsson och jag har bara behandlat 55 öres valören. Tittar Olsson på bilderna i Larssons artikel i SFT 4/2010 så avbildas åtta kartahörn av 55 öre Medaljong med kamtandning och UTAN tandning i övre marginalen. Översta kamtandningen kan börja i övre marginalen eller i översta raden (ställbart).

Schell är osäker

Han upplever att det blivit "luddigt begrepp" om tryckpapperets storlek i olika faser av tillverkningen. Levererades "det kvadratiska pappersark från pappersbruket"??? Jag hoppas att Schell menar rektangulärt ark. Helark (eller ark) delades

till 2 halvark. Halvark = karta. Helark gav 2x100 frimärken. Karta gav 100 frimärken.

Jag hoppas nu att ni tre fortsätter forskningarna så det kan publiceras en ny Handbok för 1910 till 1919, i Förbundets handboksserie. Här har vi bara nosat på 55 öre Medaljong i kamtandning! Glöm inte Tjänste litet format som kan bidra med "pusselbitar! Lycka till!

Lennart Ivarsson

55 öre i medaljong

Jag har med stort intresse följt debatten om huruvida samtliga 55 öre i medaljong inklusive påtrycken med 27 öre är kamtandade, eller om det förekommer arktandning, och då främst på påtrycken. Jag måste medge att jag känt mig konfunderad, då båda ståndpunkter haft fog för sig då handböcker etc. lämnar motstridiga uppgifter.

I samband med att jag på telefon diskuterade den frimärkshistoriskt välkände Harry Wennberg (1872-1927) med Björn Sylwan, intendent på Postmuseum som skrivit en rad biografier i *Postryttaren*, passade jag då på att nämna debatten kring 55 öre i medaljong och hörde mig för om han hade någon uppfattning i frågan. Björn Sylwan svarade då lugnt att det var han som den 4 oktober 1985 för Postmuseums räkning granskat och kontrollräknat de 400 halvark som kommit från PFA och som sedan makulerades 7 oktober.

Makuleringen den 7 oktober tillgick för övrigt så att arken beströks med olja och sedan matades in i en pappersförstörare där de tuggades ner till långa

remsor. Samtliga dessa ark var kamtandade.

Nu återstod ju frågan om de var perforerade i övre och nedre marginalen. Det hade ju trots allt gått tjugofem år sedan makuleringen, och i protokollen framgick inte hur marginalerna var perforerade. Nu visste dock Björn Sylwan på råd. Han hade för Postmuseums räkning haft i uppdrag att lägga undan fyra helkartor med respektive plåtnummer (1-4) som nu låg i Postmuseums arkiv. Nu blev det ju naturligtvis riktigt spännande. I arkiven skall två tjänstemän vara närvarande, och Björn Sylwans kollega Robert Mattson följde då med och tog bilden som nu visas. Samtliga fyra kartor var perforerade i både övre och nedre marginalen.

Det är första gången en helkarta av 55 öre Gustav V i medaljong presenteras. Objektet får anses som en raritet i absolut världsklass. Jag vill i sammanhanget rikta ett stort tack till Björn Sylwan, Robert Mattson och Postmuseum för att de gjort det möjligt.

Sammanfattningsvis bör det innebära att de märken som Thomas Larsson presenterar som arktandade i nr 4/2010 av *Filatelisten*, det vill säga 55

öre i medaljong med påtryck 27 öre i marginalex med samtliga fyra plåtnummer (en samlarprestation värd namnet i sig) faktiskt är arktandade. Nu ska man i och för sig beakta att för att helt säkert påvisa arktandning ansågs det tidigare att man bör presentera ett fyrblock, då kamtandning alltid avslöjar sig i form av den stora tanden i ett fyrblock. Enstaka kamtandade exemplar kan se nog så arktandade ut ibland då den stora tanden kan "falla bort". Möjligen skulle man också kunna ha hjälp av digital mätteknik då arktandning mäter 13,1x13,4

medan kamtandning mäter 13,1x13,5.

Nu tyder det mesta på att det på grund av att det saknas perforering i marginalen går att fastställa att de är arktandade, men det vore ju kul om någon har ett fyrblock för att definitivt bekräfta saken.

Jag vill här passa på att tacka Thomas Larsson med flera för de sakkunskaper och intressanta resultat vi alla fått ta del av i samband med diskussionen om kamtandning och 55 öre i medaljong.

Petter Landell

Det är första gången en helkarta av 55 öre Gustav V i medaljong presenteras. Objektet får anses vara en raritet i absolut världsklass. Bild: Robert Mattson, Postmuseum

Här har du som medlem möjlighet att få svar direkt på din filatelistiska fråga. Frågan tas gärna emot via e-post:redaktion@sff.nu, i andra hand per post till: SFT-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping.

Postsparbanken 50 år

I samband med att vi inom Trollhättans Filatelistförening höll på att gå igenom inlämningar till vår auktion uppmärksammade jag detta objekt, Facit 239 A. Vid en noggrann besiktning kan man notera variationer på alla tre märken.

När det avser Facit nr 238, 4 sidig tandning, förekommer typ I och i 238 C typ II. Endast typ II vad 2-sidig tandning anbelangar. Beskrivningen på typ I-exemplet visar mycket tydligt att 4:an inte bara tangerar 3:an, den är införlivad i densamma, det finns ingen skiljelinje mellan siffrorna, medan det finns ett mycket tydligt mellanrum mellan siffrorna i avseende typ II.

För att återgå till detta trestrup kan man säga att det föreligger ett tripp, trapp trull-fenomen. På märket till vänster tangerar 4-ans spets 3:an, men man kan se att det finns en skiljelinje emellan dock inget mellanrum. Märket i mitten och det till höger har mellanrum som är olika stora. Finns det någon som har en aning om vad jag talar om, och är detta objekt ovanligt?

Hans Lindblom

Vår bandmärkesexpert Bo Dahlner svarar att:

När man ser på frimärkena i förstoring håller jag med om att det ser ut som att det inte finns någon skiljelinje mellan 3:an och 4:an på det mittersta frimärket. Jag har också noterat att avståndet mellan siffrorna kan variera, men jag har aldrig sett en så tydlig avvikelse som på detta frimärke.

Frimärke nr 238 med fyrsidig tandning finns i två typer. Originalgravyrer, typ I, skiljer sig från eftergraveringen, typ II. Detta kan man endast se på fyrsidigt tandade frimärken. Hos typ I är vänstra långfingrets konturer ojämna och 4:ans spets går in i 3:an. Hos typ II är vänstra långfingrets konturer jämna och 4:ans spets går inte in i 3:an.

På tvåsidigt tandade frimärken finns endast typ II. Trestrupet som Hans Lindblom visade består av typ II, vilket visar sig på långfingrets konturer. Vi kan dock konstatera att avståndet mellan 3:an och 4:an kan skilja mycket!

Falskt?

Jag har i min ägo ett exemplar av landstorm I, 5 + fem öre på 12 öre blå som inte finns. Märket är stämplat Horred eller Hörby eller något liknande 1888, tror jag. Vilket gör att påtrycket inte stämmer.

Är det ett misstag eller är den falsk. Kan man betrakta den som kuriosita eller finns det ett värde i märket? Kan någon hjälpa mig att reda ut vad detta är.

Göran Westerlund

Redaktören har vänt sig till det levande uppslagsverket Peter Lorentzon som svarar att utifrån bilden kan följande iakttagelser göras:

Övertryck med felaktiga valörbeteckningar på LANDSTORM I är okända. Ett ringtypsmärke stämplat 1885 med ett övertryck från 1916 stämmer inte heller. Tandningen är typisk för ringtyp tandning 13 och stämpeln HÖRBY 1885 ser också äkta ut.

Däremot visar övertrycket på flera skillnader i mått och tjocklek mot original. Bland annat är «LANDSTORMEN» längre och övertryckets totala höjdmått något större. Den avhuggna 5-an, färgplump i marginalen, extra prick över vänstra «ÖRE» och annorlunda «K» är ytterligare avvikande detaljer i ett utflutet och ganska illa täckande övertryck. Övertrycket är som jag ser det falskt.

Härmed ytterligare märkligheter från Kristianstad, skriver Roland Pettersson, Ängelsberg. Det gäller stämpeln KRISTANSTAD 3, litt.B, av den 4.10.49. Den finns noterad i Postal VIII som känd från 491201 med frågetecken för sista datum. På bifogad bild ser man att den felaktiga stavningen användes första dagen då poststationen öppnades, 4.10.49.

Kanske dateringen i Postal gäller för sista kända datum, för efter närmare två månader borde väl felet ha upptäckts och rättats till. Trevligt i alla fall att staden inte fick namnet VÅ, för med två bokstäver i ortsnamnet hade det blivit svårt med felstavningar som kan göra samlandet intressant.

Eslövia-kommittén på Medborgarhuset

Detta års enda regionala utställning äger rum på Medborgarhuset i Eslöv den 1-2 oktober. Glöm inte att anmäla dig före den 29 april om du tänkt dig att ställa ut.

Utställningskommittén höll sitt möte den 19 januari i Medborgarhuset för att bekanta sig med lokalerna och preliminärt bedöma placering av såväl exponat som handlare. Många frågor dök upp under vandringen genom huset; är ljuset tillräckligt, hur blandar vi ramar och handlare, var gör vi av ramlådorna under utställningstiden med mera.

Många andra frågor behandlades vid sittande bord. Alla har stora förväntningar på vad som skall bli. Detta märks inte minst när Eslövsklubben håller

Christian Möller, Magnus Aronsson, Sven-Göran Larsson, Bengt Lilja, Margareta Östberg, Valter Skenhall och paret Kehlmeier.

sina sedvanliga möten. Det är många frågor till kommitténs ledamöter.

Ann-Marie o. Jerker Kehlmeier, Arne Gunnarsson, Christer Mårtensson, Christian Möller och Magnus Aronsson.

Det stora intresset övertygar kommitténs ordförande Christer Mårtensson om att arrangemanget skall kunna genomföras till stor glädje för alla frimärks- och vykortssamlare samt också för Eslövs kommun som detta år firar 100-årsjubileum som stad. Utställningen är ett av väldigt många arrangemang i 100-årsfirandet och naturligtvis det främsta i klubbens eget firande av sina 60 år.

Väl mött i Eslöv till hösten!

Christer Mårtensson

Eksjö posthistoria

Eksjö filatelistklubb har nu under cirka två års tid letat brev avstämplade Eksjö eller Eksjö. Vi har i dagsläget funnit cirka 20 bågstämplade brev samt cirka 30 fyrkantsstämplade brev. Men vi behöver mer hjälp av Er samlare. Vi vet att det finns fler brev avstämplade Eksjö ute hos Er. Vi söker nu brev framförallt perioden 1809 till 1900.

Vi har kunnat belägga att Eksjö typ 1 bågstämpel finns avstämpel 1830. Detta år finns inte tidigare upptagit i litteraturen, utan där anges 1831 som första år.

Har Ni några objekt skulle vi vilja ha kopior eller scannade objekt till, Niclas Malmborg, Sjöåsgatan 5 H, 575 35 Eksjö, 0381-162 16 eller mail niclas.malmborg@lj.se

Eksjö typ 1 avstämpel 7/12 1830, fläcken finns även i tidiga brev avstämplade 1831.

I förra numret av Filatelisten presenterade vi vilka medlemmar som i år får belöningar för medlemskap. Också Patrik Andersson, Katrineholm, ska ha en 25-årsnål. Grattis.

Ny ordförande i Skara

Föreningen i Skara har haft årsmöte och valt ny ordförande. Efter Bengt Weidow, som ska bli undervisningsråd i Skolverket med placering i Stockholm, överlämnades klubban till Gösta Karlsson.

– Det har varit nio intressanta och lärorika år som ordförande i föreningen, summerar Bengt Weidow. Skara har en fin filatelistförening med bred verksamhet.

Under året har föreningen haft nio sammankomster och till tre av dessa har föreläsare engagerats: Owe Svahn från Ulricehamn, Erik Hultman, Borås, och Jonas Hällström, Skövde.

Under året har medlemmarna deltagit i ett närvarolotteri. Detta vanns av Kenneth Wilenius, som på årsmötet även fick motta förbundets medlemsnål för 25 års medlemskap. Skaraföreningen har 36 medlemmar varav tre är nya för året.

Börje Mårtensson från Mariestad gästade mötet och talade om förbundets framtid. Han berättade bland annat om det rikslotteri som ska startas till hösten. Föreningen diskuterade årets svenska frimärksutgivning och beklagar att det inte kommer några frimärken till Frimärkets Dag.

Gösta Karlsson, två från vänster, är ny ordförande i Skara. Övriga på bilden: Lennart Nyborg, Bengt Weidow och Sjunne Jönsson.

Bild: Thomas Edström.

– Det känns lite snöpligt att fira Frimärkets Dag och inte ha några nya frimärken, tycker Thomas Edström, som håller i det evenemanget som Skara firat i cirka 40 år.

Till ny styrelse valdes: Gösta Karlsson, Thomas Edström, Lennart Nyborg, Kenneth Wilenius och Jan-Olof Jansson.

Gösta Karlsson

Årsmöte i Mariestad

Den 7 februari hade Mariestads Filatelistiska Förening sitt årsmöte.

Några större omändringar skedde ej i personvalen vilket innebär följande styrelsesammanfattning:

Till ordförande valdes Bengt Ryberg, kassör Peter Alsterberg, sekreterare Börje Mårtensson, styrelsesuppleanter Inga Friberg-Karlsson och Sven-Olof Andersson samt till frimärksirkulation Leif Göthe.

I föreningen är två medlemmar handlare från Varnhem, Bror och Kerstin Antbäck som förgyllde årsmötet med ortstämplade frimärken från Skaraborg vilket uppskattades.

Kvällen avslutades med servering och en frimärksauktion.

Börje Mårtensson

Medlemmarnas intresse för bland annat hembygdsfilateli var stort på mötet.

Bild: Lars Olsson

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i april.

90 år

9 Sven-Olov Åberg, Hallsberg
25 Olga Tornborg, Hägersten
27 Ansis Orbe, Torshälla

85 år

1 Hans Troive, Lärbro
11 Åke Nygren, Vintrosa
15 Hans Sjöström, Uppsala
20 Per Ansner, Limhamn

80 år

1 Björn Gustafsson, Lyrestad
1 Kjell Marmbrink, Göteborg
5 Sture Sjöman, Askim
9 Bengt Hellin, Bollnäs

10 Nils Russberg, Uddevalla
11 Siv Edwall-Hedberg, Östersund
12 Kurt L. Bergström, Stockholm
13 Jörgen Johansson, Nynäshamn
16 Göran Elmborg, Södertälje
18 Bertil Klint, Uppsala
29 Lennart Westman, Västra Frölunda

75 år

4 Jörgen Emretsson, Mora
8 Karl-Erik Samuelsson, Eksjö
16 Hans Ragnarsson, Klippan
17 Alf Andersson, Skara
19 Lars-Erik Lindgren, Herrljunga
22 Jan Sjunnesson, Västerås

27 Carl Hultblom, Norrköping

70 år

10 Hans Backman, Umeå
14 Rune Pettersson, Klippan
21 Stig Bergman, Jönköping
21 Per Åberg, Uppsala
22 Henrik, Biel, Skövde
28 Rune Ericsson, Tösse

60 år

3 Per Zaar, Trelleborg
12 Åke Dahlgren, Gävle
19 Claes Åstrand, Boden
26 Jens Nielsen, Hallsberg
29 Rolf Johansson, Malung

ANNONSPUSSEL 2/2011

Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående logotyper hämtade? Skriv ned svaret tillsammans med namn och adress på ett vykort och posta senast den 23 mars till: SFT-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 LINKÖPING.

A

B

C

D

Vinsterna den här gången är skänkta av Frimärkscentrum i Växjö, www.frimarkscentrum.se
1:a pris: Ett exklusivt Lindner postkortsalbum nr. 1131, innehållande pärm + 20 blad + skyddskassett till ett värde av cirka 350 kronor. 2:a-5:e pris: en trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer av Filatelisten. Lycka till!

Förra omgången av tävlingen visade sig vara svår. Av inkomna svar var det bara Roland Bohman i Ulricehamn som lyckades pricka in alla rätt: Bild A CM-Frimärken, B Facit stamps, C Frimärkscentrum i Växjö och D Posthistoria World Wide AB. Förstapriset, boken *Images of Sweden* innehållande omskrivna svenska postfriska frimärken till ett nominellt värde av drygt 300 kronor och skänkt av Nord-Filateli HB, har skickats till vinnaren. Stort Grattis!

FAMILJEDAG

på Hotell Dalsland i Dals-Ed

19 MARS
KL. 11-16

Välkommen till en trevlig dag med
frimärken och vykort.

AKTIVITETER:

Fiskdamm
Tipspromenad
Lotteri
Plockbord
Utställning

FÖRSÄLJNING AV:

Frimärken & Vykort
Lättare servering

Alla ungdomar får en present!

Hotell Dalsland
resort & konferens

Förmånligt pris på boende. Tel: +46 534 123 50

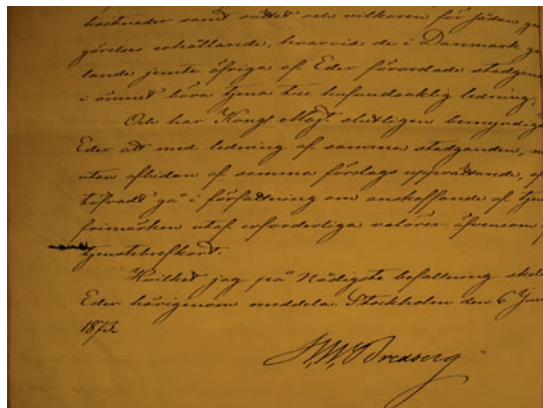
Vad några arkivhandlingar kan berätta om första emissionen av de stora tjänstefrimärkena

Den 6 juni 1873 beslöt Kongl. Majt att tjänstefrimärken skulle utges. Detta framgår av brev till Kongl. Generalpoststyrelsen från Kongl. Finans Departementet underskrivet av H. W. Bredberg (statsråd). Detta brev är grunden till tjänstebrevsrettens införande¹.

Brevet till GPS innehåller ”order” att bland annat inrätta nya postgångar, öppna nya poststationer eller brevbärarestationer, införa tjänstefrimärken som skulle frankera alla tjänsteförsändelser från och med 1 jan 1874 och upprätta en förordning som skulle styra verksamheten (denna förordning gavs ut 5 dec 1873 i GPS cirkulär nr 32/1873). Att det var bråttom visar texten ”oförtöfvat gå i författning om anskaffande af tjänstefrimärken utaf erforderliga valörer” och ”.. isynnerhet graverandet af alla nödiga stämplor vore af beskaffenhet att krävas en tid av flera månader ..”.

För att genast komma igång med tillverkningen av märkena anlätde GPS sin tidigare kontakt bok- och sedeltryckaren Jacob Bagge. Det första kontraktet skrevs 23 februari 1874 ”sedan någon erfarenhet vunnits” och gällde till 1878. Andra kontraktet undertecknades 11 juli 1878 gällande till och med 1881 med i huvudsak samma lydelse.

Vi ska nu titta närmare på dessa kontrakt och några andra handlingar. Redan i ingressen anges att Bagge

Del av det kungliga brevet, underskrivet av Henrik Wilhelm Bredberg (1819–1877) konsultativt statsråd 1860–1874.

Stämplad på ettårsdagen i KALMAR.

skulle tillverka märkena enligt fastställd förslagsritning, göras dubbelt större än de vanliga märkena och att papperet före tryckningen skulle fuktas.

Valörer och färger

Dessa blev desamma som ringtyp med tandning 14 som gavs ut 1 juli 1872 det vill säga ”3 öre ljus olivebrun, 4 öre grå (utgavs 1 januari 1877), 5 öre grön, 6 öre violett, 12 öre blå, 20 öre ljus cinober-röd, 24 öre gul, 30 öre brun, 50 öre röd och 1 krona blå/ljusbrun”.

Stämplor och plåtar

Bagge måste alltså redan på eftersommaren 1873 ha satt igång med tillverkning av tryckplåtarna för att redan i december börja leveranserna. Under 1873 fick Bagge betalt för ”såväl moderstämplor som plåtar till tjänstefrimärkena”, men utan vidare ersättning skulle tryckaren se till att det fanns erforderliga stämplor och plåtar till tillverkningen. Allt tryckmateriel som fanns hos Bagge nu och framledes var i alla lägen Postverkets egendom. Bagge var ”pliktig att vårda desamma som anförtrodt gods”. Utan tidsutdräkt skulle Bagge vara beredd att ändra färger och tillverka tryckplåtar till nya valörer. När kontraktet upphörde skulle Bagge lämna tillbaka allt tryckmateriel.

Allt material, exempelvis plåtar, stämplor och frimärken som inte behövdes för pågående arbeten skulle förvaras inom brand- och dyrkfritt kassaskåp.

Papperet

Kontrakten ger två alternativ till pappersleveranser.

Ena alternativet var att Bagge själv införskaffade, det andra att GPS levererade till Bagge. Under hela Tjänste-14 perioden (1873 – 1881) införskaffade Bagge själv papperet. Allt använt papper skulle redovisas.

Om GPS tillsläppte papperet och Bagge sedan inte kunde redovisa skulle "Bagge vara skyldig härför utgifva ersättning beräknad efter femtio frimärken av högsta valör för hvarje felande blad eller halvark", det vill säga 50 kronor per halvark.

Tryck och gummering

Tjänstefrimärkenas tryckning och gummering "må tills vidare ske i Bagge tillhörig lokal". Inte bara i ingressen anges att papperet före tryckningen ska fuktas utan även en gång till senare i kontrakten. Då tillverkningen skedde i Bagges lokal var GPS oförhindrad att genom sina tjänstemän utöva kontroll om de fann det nödigt.

Perforering

Perforeringen skulle däremot "...ske i anvisad lokal inom posthus här i staden under tillsyn derstädes af den eller de tjänstemän, som dertill blifvit eller blifva av Kongl. Styrelsen utsedda." Perforeringsverktyget ägdes av Postverket men nyttjandet överläts till Bagge att vårda och underhålla det i fullt tjänstbart skick. Under icke pågående perforering skulle verktyget och märkena förvaras under två lås. Den 23 juli 1873 tecknar firma M.A. Rundlöf kontrakt med GPS om leverans av en hålstickningsmaskin. Detta tandning-14 verktyg levererades 20 september 1873.

Av en skrivelse från chefen i frimärksförrådet till GPS 4 oktober 1880 framgår att postverket äger endast ett perforeringsverktyg, att detta varit i bruk sedan hösten 1873 och att alla tjänstefrimärken perforerats med detta. Bagge hade i oktober 1880 anmält att detta verktyg är så förslitet att nytt måste införskaffas. Efter ett anbudsförfarande upprättades 15 november 1880 kontrakt med Öller o Co att de skulle leverera "en till tjänstefrimärkenas perforering afsedd af skrufnycklar, skrufzir och tre ramar åtföljd maskin, med vilken fem ark med femtio dylika frimärken i hvart ark skola kunna i ett tryck genomhuggas".

Rutornas storlek och indelning skulle överensstämma med den maskin som redan användes, men i övrigt vara av samma konstruktion som den maskin som levererades under hösten 1877 för perforering av de vanliga frimärkena och portomärkena (som gav tandning 13). Det nya verktyget togs i bruk i mitten på mars 1881 och därmed avslutades tillverkningen av tjänstefrimärken med tandning 14.

Reversal å levererade Tjänste-Frimärken och Brefkort.

Till Kongl. Postverket aflemnas härjente

1/8	halfark	Frimärken å 3 öre,	värda	tillhops	Rdr	" 75"
1/8	dito	dito å 5 öre,	dito	dito		1. 25
1/8	dito	dito å 6 öre,	dito	dito		1. 50
1/8	dito	dito å 12 öre,	dito	dito		3. 00
1/8	dito	dito å 20 öre,	dito	dito		5. 00
1/8	dito	dito å 24 öre,	dito	dito		6. 00
1/8	dito	dito å 30 öre,	dito	dito		7. 50
1/8	dito	dito å 50 öre,	dito	dito		12. 50
1/8	dito	dito å 1 Rdr,	dito	dito		35. 00
	dito	dito	Makulerade,			
Sa	4 1/2	halfark				
samt	10	st. Brefkort värda				50
						Sa Rmt Rdr 63. 50

Stockholm den 4 December 1873

Jacob Bagge

Första leveransen som inte kom att ingå i frimärksförrådet. Observera Bagges och Roos' namnteckningar.

Normalkartor

I början av tillverkningen levererades "två icke perforerade normalblad" (2x50 märken) av varje valör, som skulle förvaras av Bagge respektive GPS. Med dessa kartor var man överens om hur följande leveranser skulle se ut. I kontrakten uttrycktes detta "så till färg, tryckets renhet och papperets godhet, då detta tillsläpptes av Bagge, fullt motsvara omnämnda normalblad". I 1878 års kontrakt skulle tre normalkartor levereras.

Ett exempel: den 2 maj 1879 kvitterar Jacob Bagge att han emottagit en rekvisition på 1 000 halvark 50 öres märken. Leverans sker den 5 juni av 938 fullgoda kartor, 59 makulatur och 3 normalkartor.

Rekvisition och Leverans

Inom en månad efter rekvisition från frimärksförrådet skulle Bagge leverera de beställda halvarken (ett halvark = en karta = 50 märken). En sådan beställning fick högst vara på 1 250 000 märken lika med 25 000 kartor.

Från entreprenören skulle leveransen ske till frimärksförrådet i buntar om 300 kartor och resten lösa. Varje leverans skulle åtföljas av en i ordnings-

följd numrerad reversal. Buntarna skulle slås in i starkt papper och förseglas med entreprenörens och kontrollantens sigill.

Den första leveransen 4 december 1873, som betecknas som reversal nr 1, avsåg ett halvt halvark (= en halv karta = 25 märken) var av de nio valörerna. Dessa märken kom inte att ingå i frimärksförrådet utan har använts för annat ändamål, enligt "Specifikation öfver behållningen af frimärken m.m. vid utgången af 4de kvartalet år 1873". Leveranserna den 11 december 1873, reversaler 49 och 50, avsåg 3 737 875 fullgoda märken. Tillsammans avsåg dessa reversaler 74 757,5 fullgoda kartor och 8 038 makulerade. Antal makulerade blir här 9,7 procent.

Makulatur

Allt det tryck som Bagge åstadkom med tryckplåtarna skulle avlämnas till Postverket. Om makulaturen var mindre än tio procent av beställningen erhöll Bagge ersättning för det använda papperets värde. "För det belopp af kasserade ark eller makulatur som till äfventyrs kan öfverstiga tio procent av hela beställningen åtnjuter Bagge icke någon betalning."

I händelse av konkurs eller liknande

Påbörjade och färdiga tjänstemärken var ej Bagges utan Postverkets tillhörighet. Om till exempel Bagge avled eller konkurs inträffade ägde endast Postverket rätt till dessa tillgångar och Postverket ägde att fritt disponera, dock att oguldet arbete efter utredning skulle ersättas av Postverket.

Ersättning till frimärkstryckaren

Jacob Bagge erhöll som betalning 75 öre per 1 000 märken. Dessutom utgick ersättning för att han släppte till papperet med 30 öre per 1 000 märken. Ersättningen blev alltså 105 öre per 20 kartor. I det

senare kontraktet blev betalningen 60 plus 30 öre per 20 kartor.

"Betalningen anordnas från Postverket efter skedd leverans på grund af räkning som blifvit till riktheten attesterad av vederbörande tjänsteman."

Några generella punkter

Det var viktigt för Postverket att tjänstefrimärkena hade hög kvalité och att hela hanteringen präglades av ordning. Detta uttrycks generellt: "Bagge skall låta sig angeläget vara att genom användande af fullgoda materialier och ett omsorgsfullt arbete söka åstadkomma en tillverkning som är fullt ändamålsenlig och motsvarar tiden fordringar." I en annan punkt heter det: "I öfrigt åligger det Bagge att ställa sig noggrant till efterrättelse de ordningsföreskrifter i afseende å reqvirerandet af tjänstefrimärken...". Slutligen slås det fast att om Bagge brister i någon del är kontraktet uppsagt och annan entreprenör kan genast ta över tillverkningen, utan att avvakta tvistens lösning.

Som vi här sett exempel på var Jacob Bagge hårt uppbunden av kontrakten.

^{1/} Tjänstebrevsrätten innebar att Postverket fick betalt av avsändarna för att förmedla tjänstebrev. Avsändarna erhöll sedan ersättning för sina portoutlägg från statliga budgetens 7:e huvudtitel.

Valter Skenhall

Referenser:

Brev från Kongl. Finans Departementet, kontrakten mellan Bagge och GeneralPoststyrelsen och andra handlingar för åren 1873 - 1881 som berör första emissionen de stora tjänstefrimärkena och som förvaras i Riksarkivet i Arninge.

Kalendarium

Auktioner

Utställningar

Nya auktioner - nya datum!

Glöm inte att rapportera in nya datum till redaktionen på: redaktion@sff.nu

Mässor / Evenemang

Auktioner

Butiker

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
Postiljonen 08 - 32 70 70
We value your collection
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

www.contenta.se
Nu över 400.000 vykort i butiken!
Öppettider: måndag - fredag 10-17
Tomtebogatan 15, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651

Här finns plats för fler

Filatelisten i Stockholm AB
Frimärken och tillbehör köpes och säljes
Valborgsmässövägen. 40 (vid Telefonplan)
126 37 Hägersten
Tel. 08-20 68 22, 073-638 05 45

Auktioner på nätet 6 gånger om året!
Begär inlämningsvillkor -
låga provisioner - snabb redovisning.

www.frimarkscentrum.se

Distanshandel

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

www.philea.se
8 auktioner om året

FACIT
s t a m p s
Tidningsfrimärken komplett
1990-95 (4 olika), katalogpris
1500 kr, endast **490 kr!**
Finns även på brev.
040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

**Internasjonella frimärks-
auktioner i Oslo 2 ggr/år**

☎ + 47 22 44 19 14

www.germeten.no

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

Det finns många motiv att besöka vår hemsida:

www.nord-filateli.se

DAVO ALBUM
 har en elegant design
 Beställ prislista idag
 Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel
 Sverige utan fickor
 1855 - 1989
 inkl. pärm + kasett 640:-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ
 Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
 Tel 0470-198 40
 Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN!
 Bli medlem i Sveriges äldsta cirkulationsklubb för alla samlare, såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

Begär kostnadsfri information och anmälningsblankett redan idag.

IDEAL Frimärksurval
 Box 26, 342 21 Alvesta, Tel/Fax: 0472 - 139 32
 E-post: frantz@telia.com

CM-Frimärken
 Syd- & Central Amerika
 Skogsdungevägen 8, 640 40 St. Sundby
 Telefon: 016-620 80
<http://cmfrim.nordicshops.com/>

Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present
 Det finns knappast något som ger barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!
 Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta Ingvar Bengtsson, Hökegatan 14, 416 66 Göteborg.
 Tel. 031 - 19 52 21, ingvar@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO 15:e udda månader

www.frimarksnetto.se
 Butik i Helsingborgs centrum

www.safealbum.se
 Postorder & Butik
 Tel 042-144982 / 216660
 Bruksgatan 30
 252 23 Helsingborg

ONLINE PHILATELY

- made easy

Välkommen till

www.onlinephilately.com

- din samlarbutik på nätet

Besök oss redan idag!

www.onlinephilately.com

Auktion 12 mars

med bl.a. intressant Sverige och Danmark!!
Nils Ericsonsgymnasiet, Trollhättan kl. 10.30
Visning från kl. 09.30. För information 0520-349 95
Trollhättans Filatelistförening

Sveriges närmaste SAMLARMÄSSA

St Ilianshallen, Enköping
Lördag 2 april kl. 09.30-15.00
VÄLKOMNA!

Samlarmässa FRI-VY 2011

Söndag 20 mars kl 10.00 - 16.00 på
Alvesta Folkets Hus. Entré 20:-

Mässan omfattar frimärken, vykort, mynt mm,
specialstämpel, lotteri, servering.
Posten medverkar med frimärken.
Utställare från hela sydsverige.
Välkomna till en trevlig samlarhelg!
Alvesta Frimärksklubb

Auktion 26 mars 2011 Phileas lådauktion i Vindeln

Ring för information 0933-144 52 Krister Jakobsson
Hembygdsfilatelisterna Umeå-Skellefteå-Vindeln lokalföreningar

Besök förbundets **NYA** hemsida

www.sff.nu

Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dem på www.posten.no/frimerkebutikken
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerkebutikken Internett: www.posten.no/frimerker
Postboks 5280, NO-0125 Oslo e-post: frimerkebutikken@posten.no

Skriftlig

VYKORTSAUKTION onsdagen den 30 mars 2011

Innehåller även böcker och diverse
övrigt hembygdsmaterial

Beställ gratis katalog

UFA AB

Uppsala Frimärksauktioner AB
Box 1447, 751 44 Uppsala ~ Tel/Fax: 018 - 10 12 65

Frimärksauktion 19 mars kl. 13.00

Visning från kl. 10.00

Handlarbörs, minst 5 handlare på plats.
Auktionslista med bilder på hemsidan
www.nhff.se

Plats: ABF-huset, Verkstadsgatan 14,
Kungsbacka
Välkomna!
Nordhallands Filatelistförening,
070-775 08 25

KINA & ÖSTASIEN!

Två exempel från vår januariauktion (priser exkl. 15%):
T.v.: Komplet serie Gymnastik i originaltryck 1952 med hörmarginal,
sålt för 25 500 kr, troligen världsrekordnotering för denna serie.
T.h.: Helsakskort från 1912 sålt för 175 000 kr. Kortet har skickats från
det kinesiska postkontoret Kiahta i Mongoliet. Troligtvis unikt.

**Till nästa auktion söker vi spännande
material från Kina & Asien. Vi erbjuder:**

- låga provisioner • direkt lista/internetförsäljning
- gratis och korrekt värdering • väl bearbetning av inlämningar
- snabb redovisning • hämtning vid större inlämningar

Nästa auktion i juni!

Beställ gratis katalog!

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Fax 08-771 85 72
Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

www.dtstamps.com

Västerås Filatelistförening inbjuder till

Mälardalsträffen

19 mars kl 10:00-15:00

Postterminalen, Ängsgårdsgatan 6, Västerås

- Hundratals filatelisterna från Mellansverige
- Frimärksgravör Lars Sjööblom visar hur en gravörs arbete går till (kl 10:00-11:30)
- Många frimärks- och vykortshandlare
- Utställning
- Caféhörna med smörgåsar/fikabröd/kaffe/te osv.
- Specialstämpel
- Lotterier
- **Stor auktion.** Endast 10 % i köparprovision. Se hela listan med bilder på vår hemsida.

www.vasteras-ff.se

Vår anrika förening fyller 90 år!

AUKTION 16 APRIL

Med bättre svenska brev, även prakt- och lyxstämplat Sverige. Många bättre vykort samt partier. Och även många utrop med nominalvara. Stort antal fyndlådor från diverse sterbhus, och många bra samlingar. Dessutom mynt och tändsticksetiketter m.m.

Beställ gratis katalog!

Box 21, 571 03 Forserum

Tel 0380-205 05

Fax 0380-200 56

E-mail: junefrim@telia.com

www.junestamps.com

Affären öppen under visningen:

Mån-Tors kl 10-18, Fre 10-16, Lör 10-13.

Lunch 13-14. Övriga tider enl. överensk. per tel.

AUKTION 20 MARS

3e: 4.4.3

4b: 3.3.5

8d: 5.5.4

24f: 5.5.4

26a: 5.5.5

27ev¹: 2.4.1

9hv²: 4-5.4-5.5

12h: 5.5.4

142Ecz

Beställ auktionskatalogen - den sänds gratis!

FRIMÄRKS-AUKTIONER

i ÅHUS HB

Per-Ola Nilsson, Bengt Schéle. Tel 044/24 72 66

Trollsländevägen 7, 296 33 Åhus. E-post: schele@telia.com

Hemsida: <http://sites.google.com/site/ahusfrimarken/>

Internationell auktion

25-26 mars

"Leif Ericsson" Island Stort Guld, del 1

Andra höjdpunkter:

Klassiskt Sverige i fantastisk kvalitet
Klassiskt Norge och Portugal
Utställningssamling klassiskt Danmark
Stora sterbhus med bl.a. Belgien, Storbritannien, Sverige och USA
Stora samlingar och partier

Katalogen kan ses på www.postiljonen.com

Här finns även många extra bilder, listor m.m. som inte finns i den tryckta versionen.
Papperskatalogen går att beställa nu. Prenumeration för minst tre kommande kataloger 200:-, enstaka ex 100:-, Plusgiro 63 70 11-8.

Se även annons på sidan 2-3.

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection